

VINDKRAFTSPOLICY SKURUPS KOMMUN

ANTAGEN 2009-10-26

Vindkraftspolicy Skurups kommun

Beställare: Skurups kommun
Projektledare på kommunen: Robert Werner

Arbetsgrupp, som deltagit fram till utställning:
Anne-Lie Mårtensson, Sweco
Pernilla Sjöström, Sweco

Layout och foto: Pernilla Sjöström, Sweco

Swecos sökväg: P:\3830\1001-1100\3831097\Original

1. INLEDNING	4		
1.1 Syfte	4		
1.2 Bakgrund			
DEL 1 - FÖRUTSÄTTNINGAR	5	DEL 2 - FÖRSLAG	29
2. NATIONELLA MÅL & INTRESSEN MED AVSEENDE PÅ VINDKRAFT	6	6. OMRÅDEN MÖJLIGA FÖR VINDKRAFT	30
2.1 Vindkraft i politiken	6	6.1 Område 1	31
2.2 Elproduktion med vindkraft	6	6.2 Område 2	33
2.3 Vindenergi	7	6.3 Område 3	34
2.4 Vindkraftsanläggningar	7	6.4 Område 4	35
2.5 Intresset för vindkraftsetablering i och omkring Skurups kommun	8	6.5 Område 5	36
		6.6 Kvarstående frågor att utreda	37
3. AVVÄGNING MED ANDRA ALLMÄNNA INTRESSEN	10	7. OMRÅDEN OLÄMPLIGA FÖR VINDKRAFT	39
3.1 Boende och bebyggelse	10	7.1 Motiv till bedömning	39
3.2 Landskapet och visuell tålighet	12	8. REKOMMENDATIONER FÖR HANDLÄGGNING	40
3.3 Värdefulla natur- & kulturmiljöer	16	8.1 Rekommendationer för handläggning	40
3.4 Infrastruktur	22	9. REFERENSER	43
3.5 Totalförsvaret	23		
4. SAMMANVÄGD BEDÖMNING	24		
5. UTBYGGNADSLTERNATIV OCH POTENTIELLA KONSEKVENSER	26		
5.1 Olika utbyggnadsalternativ	26		
5.2 Kommunens utbyggnadsstrategi	27		

1 INLEDNING

1.1 Syfte

Denna vindkraftspolicy klargör kommunens syn på vindkraftsetablering och redovisar områden som är lämpliga, möjliga eller olämpliga för vindkraftsetableringar. Policyn redovisar också kommunens rekommendationer för etablering av vindkraft och gör avvägningar mot andra intressen i kommunen. Rapporten har varit på samråd och reviderats utifrån inkomna synpunkter. Vindkraftspolicyn ska efter utställning antas av kommunfullmäktige. De viktiga huvuddragen i policyn ska inarbetas i översiktsplanen. Vindkraftspolicyn hanteras därmed i princip som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Alternativa utbyggnadsstrategier och deras konsekvenser redovisas i policyn medan miljöbedömningen av förslaget sker tillsammans med miljöbedömningen av den kommunomfattande översiktsplanen.

Målet har varit att policyn ska hållas kortfattad och fokusera på kommunens avvägningar och ställningstaganden. Endast landbaserad vindkraft behandlas. Mer ingående information om lokaliseringsförutsättningar kan läsas bl.a. i Boverkets Vindkraftshandbok, 2008. Avvägningarna i policyn är gjorda utifrån de visioner som presenteras i samrådsförslaget till ny översiktsplan.

1.2 Bakgrund

Skurupskommun har haft en avvaktande hållning inför vindkraftsutbyggnad i kommunen. Anledningen är dels de höga kulturmiljö- och landskapsvärden som finns i kommunen, dels att kommunen ansett att det varit för många osäkra aspekter kring vindkraftens konsekvenser. Dessutom visade en folkomröstning år 2002 att kommuninvånarna såg negativt på vindkraftsanläggningar i havet utanför kommunen. Med åren har dock erfarenheten av och forskningen kring vindkraftsanläggningar ökat och kommunen är nu redo att ta ställning till om och var det finns lämpliga områden för vindkraftsetablering i kommunen.

Kommunen tar för närvarande fram en ny översiktsplan som ska redovisa hur kommunen ser på mark- och vattenanvändningen. Översiktsplanen har varit ute på samråd och utställning samtidigt som vindkraftspolicyn arbetats fram. Många frågor kring kommunens syn på mark- och vattenanvändning är därför under omprövning för tillfället. Detta ger ett bra utgångsläge för att även kunna ta ställning till vindkraftsutbyggnaden.

FÖRUTSÄTTNINGAR

2 NATIONELLA MÅL & INTRESSEN MED AVSEENDE PÅ VINDKRAFT

2.1 Vindkraft i politiken

Sveriges politiska ledning har tagit tydlig ställning för utbyggnad av förnyelsebar energi, däribland vindkraft. Regeringen presenterade år 2006 propositionen "Miljövänlig el med vindkraft – åtgärder för ett livskraftigt vindbruk" där inriktningen av vindkraftsutvecklingen de närmaste fem åren presenterades. Vindkraften ska ges en högre prioritet. I propositionen betonas bland annat vikten av att kommuner och andra myndigheter aktivt bidrar till förbättrade förutsättningar för planering av lokal förankrad, förnyelsebar och långsiktigt hållbar elproduktion från vind. I mars 2009 kom propositionen Prövning av vindkraft (prop 2008/09:146), vilken syftar till ändringar av plan- och bygglagen, miljöbalken samt ellagen, för att underlätta vindkraftsutbyggnaden. Lagändringarna föreslås träda i kraft 1 augusti 2009.

År 2002 antog riksdagen ett planeringsmål för vindkraft, som innebär att kommunerna i sin planering ska ha skapat utrymme för en vindkraftsutbyggnad som motsvarar en årlig produktionskapacitet på 10 TWh år 2015. Energimyndigheten har nu föreslagit regeringen att höja detta mål till 30 TWh år 2020, varav 20 TWh vindkraft lokaliserat på land och 10 TWh till havs. Det skulle innebära att antalet vindkraftverk behöver öka från knappt 900 till 3 000-6 000 stycken beroende på effekt.

Det finns även ett antaget utbyggnadsmål för förnybara energikällor. Målet med elcertifikatsystemet är att användningen av el från förnybara energikällor ska öka med 17 TWh från 2002 års nivå till år 2016.

För att underlätta för vindkraftsutbyggnaden har Energimyndigheten pekat ut områden som är särskilt lämpliga för elproduktion från vindkraft, s.k. riksintresseområden för vindkraft. Det vilar på berörda kommuner att ta hand om utpekade områden i sin översiktsplanering. Ett område till havs finns utpekat i Skurups kommun. Kommunen har vid ett flertal tillfällen redovisat att man anser att vindkraftsetablering ej bör komma till stånd inom detta område som ligger ca 8 km utanför Abbekås.

2.2 Elproduktion med vindkraft

Vinden är en ren och förnybar energikälla som inte ger några utsläpp. Vindkraftverk omvandlar energiinnehållet i vinden till elkraft med hjälp av en generator. Vindkraftverk är normalt i gång och producerar el vid vindhastigheter mellan 4 och 25 meter per sekund. På 4-8 månader har ett vindkraftverk producerat lika mycket energi som det går åt för framställning av verket, drift, nedmontering och bortförel av materialet då vindkraftverket tagits ur drift.

Vindkraften är den energiform som ökar snabbast i världen. De senaste fem åren har installerad vindkraft i världen ökat med 25% per år. Ett 2MW verk producerar cirka 4-5 GWh per år. Elproduktion med fossila bränslen i samma omfattning (5 GWh) skulle släppa ut motsvarande 5000 ton koldioxid på ett år (enl siffror från SOU 1999:75). En bil med genomsnittlig bensinförbrukning på 0,7l/mil släpper ut 2,5 ton koldioxid vid en årlig körsträcka på 1500 mil (enl. Konsumentverkets hemsida). Ett vindkraftverk motsvarar alltså 2000 bilars koldioxidutsläpp på ett år.

Vindkraft är idag ett konkurrenskraftigt energialternativ. Kostnaderna består av investeringskostnad för vindkraftverk, fundament, väg, elanslutning, mark och projektering. Intäkterna utgörs av elpriset, miljöbonus samt ersättning för nätnyttan och elcertifikat. Miljöbonusen utgör ett kompletterande stöd för vindkraft. Denna försvinner dock år 2009 för vindkraftverk som uppförts på land. Elcertifikatsystemet trädde i kraft år 2003 och ersatte tidigare investeringsbidrag till förnybar energi. Producenter av förnybar el får ett elcertifikat för varje producerad MWh el.

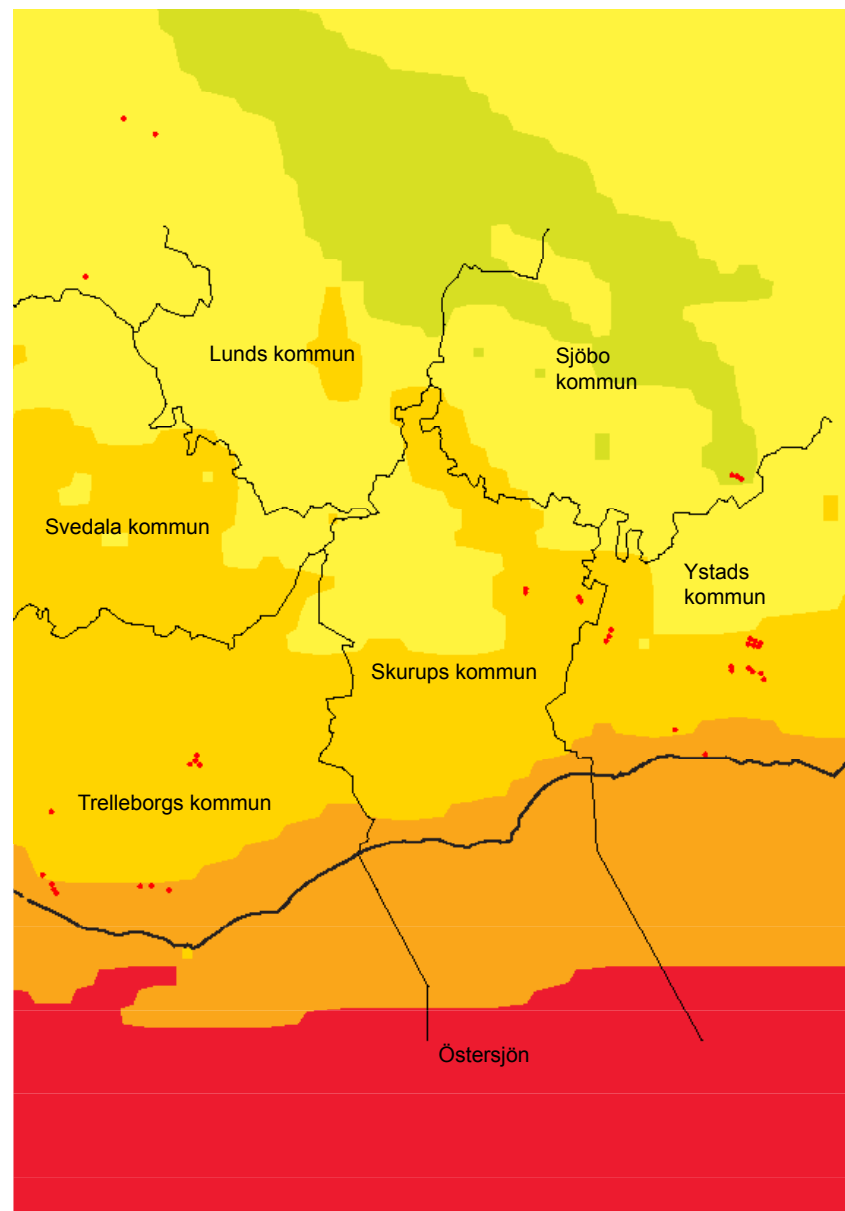
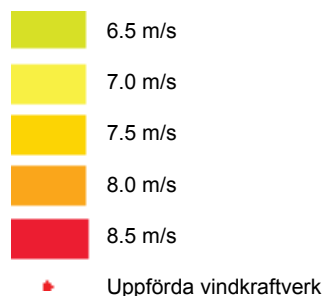
Elleverantörer och vissa elanvändare måste i sin tur köpa elcertifikat i förhållande till sin elleverans/elanvändning. I och med försäljningen av elcertifikat får producenterna av förnybar energi en extra intäkt utöver intäkterna från elförsäljningen, vilket skapar bättre ekonomiska villkor för miljöanpassad elproduktion. Ett elcertifikat kostade år 2006 i genomsnitt ca 190 kronor.

2.3 Vindenergi

Det blåser tillräckligt mycket i hela kommunen för att det ska vara intressant att etablera vindkraft. Enligt den senaste vindkartering som gjorts i Sverige av Uppsala universitet år 2006-2007, blåser det mellan 7 och 8 m/s på 71 meters höjd, vilket innebär goda förhållanden för vindkraftsetablering. Detta är också högre vindhastigheter än de 6,5 m/s som Energimyndigheten ställde som krav för att ett område skulle kunna klassas som riksintressant för vindbruk. Det är alltså inte vinden i sig som begränsar potentialen för vindkraft i Skurups kommun.

2.4 Vindkraftsanläggning

Förutom själva vindkraftverket krävs dessutom ledningsdragning i marken som kopplar ihop vindkraftverken till en transformatorstation. I denna transformeras spänningen upp till den spänning som det kraftledningsnät vindkraftsanläggningen ska kopplas in på har. Det krävs även en väg till anläggningen för att kunna bygga och genomföra underhållsarbete på vindkraftverket. Under byggfasen behövs det dessutom en uppställningsplats för byggkranen.

Figur 1. Vindenergi och idag uppförda vindkraftverk (juni 2008).

2.5 Intresset för vindkraftsetablering i och omkring Skurups kommun

I Skurup finns idag två vindkraftsanläggningar med två vindkraftverk i varje. Intresset för vindkraftsetablering i kommunen har varit lågt, troligen till följd av den avvaktande hållning som kommunen haft. Det finns idag dock förfrågan om etablering av en större vindkraftsanläggning i norra delen av kommunen.

I en del grannkommuner har intresset för vindkraftsetablering varit större. I västra delen av Ystads kommun finns ett relativt stort antal grupper av vindkraftverk. Likaså finns det en del anläggningar i Trelleborgs kommun. Svedala och Lund har ett fåtal vindkraftsanläggningar. Svedala har just antagit ett tillägg om vindkraft till sin översiktsplan. Däremot har intresset varit svalare i Sjöbo kommun.

En överblick över grannkommunernas planering för vindkraft nedan visar att det i dagsläget är framförallt Ystads och Trelleborgs kommuner som har vindkraftsanläggningar eller områden utpekade som lämpliga för vindkraftsetablering i anslutning till Skurups kommun. Detta är en viktig utgångspunkt för Skurups vindkraftspolicy. Områden lämpliga för vindkraft i Skurup nära kommungränsen måste avvägas mot eventuella motstående intressen även utanför kommungränsen.

Kommun	Plandokument	Ställningstagande
Trelleborg	Översiktsplan från 2002	Nämner möjlighet till vindkraftsanläggning i östra kommundelen. Tre områden har områdesbestämmelser för vindkraft enligt ÖP. Vindkraft är redan uppförd inom dessa områden. Inga enskilda vindkraftverk tillåts. Det bör vara 5 km mellan grupper.
Svedala	Tematiskt tillägg år 2008	Presenterar 5 områden som är lämpliga eller möjliga för vindkraft. Inget av dessa ligger i anslutning till kommungränsen mot Skurups kommun.
Lund	Översiktsplan och PM med Vindkraftspolicy.	Policyn ska ses över. Enligt policyn anges inga områden som lämpliga för vindkraft i södra delarna av Lund mot gränsen till Skurups kommun.
Sjöbo	Översiktsplan, utställning år 2008	Kommunen har antagit en ny policy och avser ta fram ett tillägg om vindkraft till översiktsplanen.
Ystad	Vindkraftspolicy år 2001	Policyn ska ses över. I policyn anges bl.a. områden lämpliga för vindkraft vid gränsen till Skurups kommun. Det finns uppförda vindkraftverk bl.a. i västra delen av kommunen.

3 AVVÄGNING MED ANDRA ALLMÄNNA INTRESSEN

3.1 Boende och bebyggelse

Tätorter och planerade utbyggnadsområden

Möjligheten till framtida utbyggnad av tätorterna är avgörande för att kommunen ska kunna utvecklas. Bostadsutbyggnaden har ett större allmänt intresse för kommunen än möjligheten till vindkraftsetablering nära tätorterna. I kommunens förslag till ny översiktsplan redovisas ett antal utbyggnadsområden som kan komma att realiseras inom snar framtid, men även på längre sikt.

För att möjliggöra utbyggnaden av dessa och tätorternas ytterligare expansion bedömer kommunen att vindkraftsanläggningar inte bör tillåtas närmre befintliga tätorter och utpekade utbyggnadsområden än 1,5 km.

Verksamhetsområden bedöms som ointressanta för vindkraftsetablering. Vid Skurups tätort kan dock möjligheten att uppföra vindkraftverk vid Nils Holgerssongymnasiet, som bl.a. har ett naturbruksprogram, vara intressant att studera vidare. Det förutsätter dock att de människor som rör sig i området inte utsätts för några risker från vindkraftverket. Det behövs därför detaljerade studier för att avgöra lämpligheten.

Livslängden för ett vindkraftverk räknas till ungefär 20 år. Därefter kan lämpligheten komma att omprövas ifall tätorten behöver expandera ytterligare och en eventuell vindkraftsanläggning utgör ett hinder för detta.

Byar och samlad bebyggelse

I förslaget till översiktsplan redovisar kommunen samlad bebyggelse, dvs. de bebyggelsegrupper som inte är detaljplanelagda, men där krav finns på bygglovsprövning vid ny-, om- och tillbyggnader. Inom en del av byarna kan kompletteringsbebyggelse vara möjlig. Kommunen ser för närvarande över om ytterligare bebyggelsegrupper bör klassas som samlad bebyggelse.

Möjligheten att komplettera samlad bebyggelse med ytterligare hus väger tyngre än vindkraftsintresset, då kommunens mål är att bibehålla den levande landsbygd som utgör kommunens attraktion idag. För att inte förhindra ny bostadsbebyggelse i byarna bör därför ett tillräckligt skyddsavstånd hållas. Detta för att klara riktvärden för ljudnivåer och skuggalstring, men även för att ha ett visuellt respektavstånd till bebyggelsen. Vid en kyrkby kan, beroende på kyrkans placering, ett större avstånd behövas för att inte negativt påverka bysiluetten.

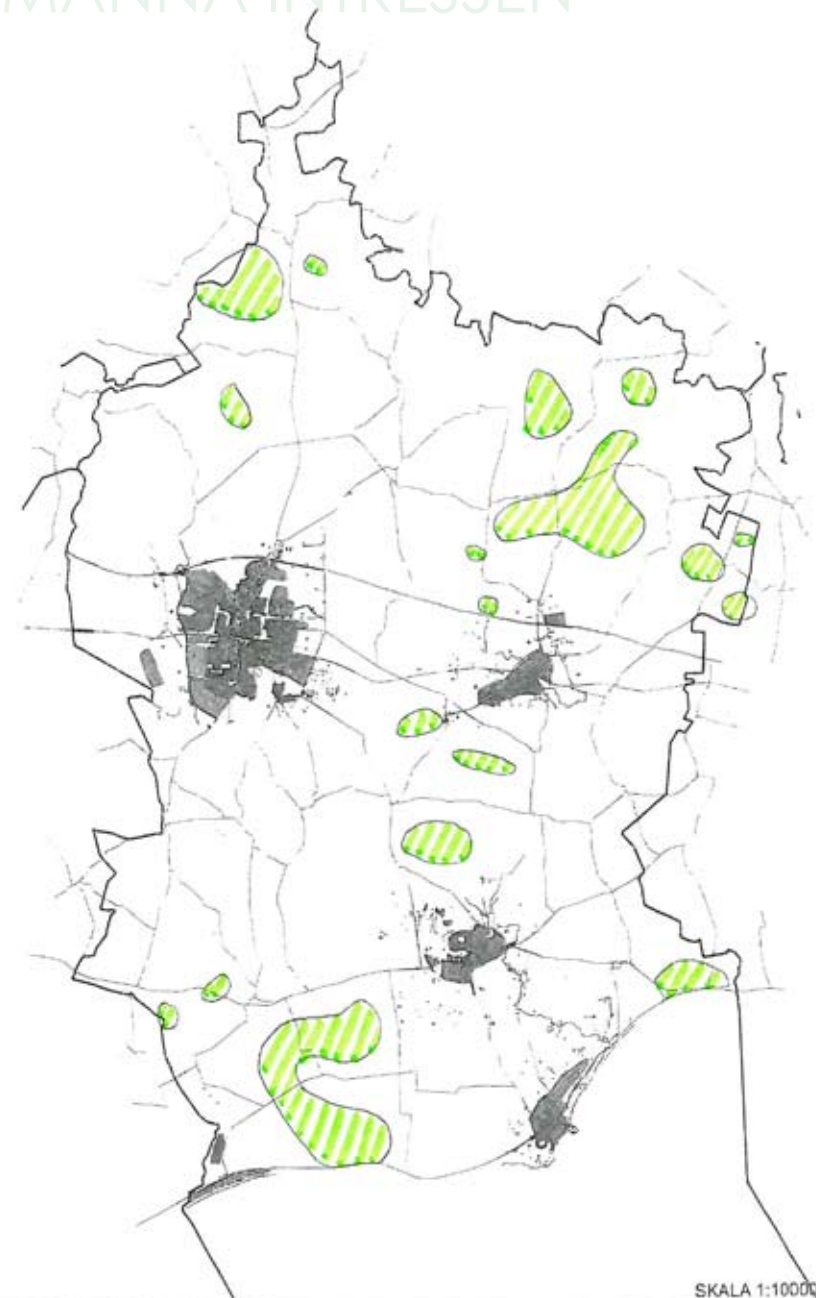
Enskild bebyggelse

Det utskiftade landskapet i Skurup är ett resultat av Rutger Mackleans projekt för att effektivisera jordbruket under senare delen av 1700-talet. Då vindkraftverken har en omgivningspåverkan i form av ljudalstring, skuggalstring och förändrad landskapsbild behövs ett skyddsavstånd mellan vindkraftverk och bostadshus. Detta avstånd varierar, men för ett verk brukar ljudalstringen kräva ett avstånd på 500 m och vid 2-3 verk ökar det till ca 600m. I ett utskiftat landskap som Skurup innebär detta en svårighet att hitta områden som kan rymma större vindkraftsanläggningar. Kommunen kräver ett minsta avstånd på 600 m mellan enskilda bostadshus och enskilda verk. Till grupper av verk rekommenderas ett större avstånd. Lämpligt avstånd bestäms från fall till fall utifrån de lokala förhållanden som råder, t.ex. topografi, vegetation, vädersträck och vindkraftverkens tekniska egenskaper.

Frågan om inlösen av bostadshus för att möjliggöra större vindkraftsanläggningar lyfts ibland. Detta är inget kommunen har vägt in i sin planering. Kommunens syn är att Skurups landsbygd ska vara levande med utskiftade bebodda gårdar.

AVVÄGNING MED ANDRA ALLMÄNNA INTRESSEN

- Analysförutsättningar**
- Områden med förhållandevis gles bebyggelse
 - Tätortsbebyggelse + planerade utbyggnadsområden
 - Uppförda vindkraftverk

Figur 2. Analys av möjliga områden för vindkraft utifrån generellt avstånd till tätorter och planerad bebyggelse, samt enskilda bostadshus.

3.2 Landskapet och visuell tålighet

Vindkraftsetablering medför visuella konsekvenser i landskapet och det är viktigt att göra medvetna val vid utplaceringen av dessa. Landskapsanalysen utgör ett viktigt underlag för att få en tydlig bild av landskapets karaktär och identitet för att kunna studera möjliga lägen för vindkraftsetablering. Sammansättningen av olika landskapselement skapar en viss karaktär som skiljer ett landskap från ett annat. Vad som utgör kvaliteten i ett landskap kan bestå av dess kunskapsvärden, t.ex. genom välbevarade kulturhistoriska spår eller av upplevelsevärden som är subjektiva och knutna till människors upplevelse av landskapet. Landskapet har också ett bruksvärde genom de aktiviteter vi bedriver där, som t.ex. boende, jordbrukande och annat företagande och rekreation. Genom att beskriva och diskutera landskapet omkring oss kan olika områdens lämplighet eller känslighet för vindkraftsetablering bedömas.

En faktor som påverkar om vindkraft kan inordnas i landskapet är tidssambandet mellan den nya anläggningen och det befintliga landskapet. Upplevelsen av ett av människan opåverkat landskap är ofta mindre tåligt för vindkraftsetablering än ett landskap med tydlig prägel av det moderna samhället.

Även faktorer som skala och komplexitet avgör om vindkraftverk kan anpassas till landskapet. Ett varierat landskap med hög grad av rumslighet genom skiftande topografi eller avgränsande landskapselement har ofta en ökad visuell tålighet eftersom vindkraftverken hamnar i bakgrunden. I ett öppet slättlandskap utan andra tydliga landskapselement kan vindkraftverk komma att dominera upplevelsen av hela landskapet, medan det i en mer komplex miljö slukas i mängden. Storleksförhållandet mellan vindkraftverket och landskapet är också en viktig faktor. Då verket står nära ett föremål vars storlek vi är väl förtrogen med, såsom t ex ett kyrktorn eller ett hus upplevs vindkraftverket som väldigt stort medan uppfattningen om verkets storlek försvåras vid avsaknad av intilliggande referensobjekt.

För att kunna bedöma vindkraftverkens landskapspåverkan bör visualiseringar göras vid konkreta planer på utbyggnad.

I det skånska landsbygdsprogrammet (Länsstyrelsen mfl.) ges en överblick över det skånska landskapet. Till de olika landskapskaraktärerna som beskrivs ges riktlinjer och förutsättningar för en hållbar utveckling av den skånska landsbygden.

Inom Skurups kommun återfinns fyra landskapskaraktärer. Genom att studera de olika karaktärerna kan man peka ut områden som lämpar sig mer eller mindre för vindkraft ur ett landskapsbildsperspektiv. Till detta behöver sedan en analys av motstående allmänna intressen läggas för att kunna göra en bedömning av områdets lämplighet för vindkraft.

Sydskånska skogsbeklädda backlandskapet

Den nordvästra delen av kommunen ingår i det sydskånska skogsbeklädda backlandskapet, vilket kännetecknas av ett mosaikartat landskap med rumsliga kvaliteter. Området präglas av godslandskapets struktur. Det finns en stark växelverkan mellan den slutna bokskogen och den öppna åker- och betesmarken som i samspel utvecklats från medeltid fram till idag.

Vyerna i landskapet är begränsade av skogspartier och den varierande topografin. Det bokskogsbeklädda backiga landskapet är relativt ovanligt både ur skånskt och nationellt perspektiv. Moderna inslag i landskapet består framförallt av storskaliga infrastrukturanläggningar som E65:an och Sturups flygplats.

Figur 3-4. Det sydskånska skogsbeklädda backlandskapet med växelverkan mellan godsmiljöer, de slutna bokskogspartierna och den öppna betes- och åkermarken.

Bedömning:

De begränsade vyerna till följd av topografin och skogsområdena gör att vindkraftverk inte kommer att synas överallt ifrån, utan skärmas av från vissa platser.

En vindkraftsanläggning som utformas utifrån landskapets topografiska variation och rumsindelning kan inordnas i landskapets karaktär. Det är dock viktigt att beakta skalrelationer till bebyggelsemiljöer och karaktärsskapande landskapselement. Likaså bör en placering av en vindkraftsanläggning ta hänsyn till godslandskapets mellanstora skala.

Landskapskaraktären bedöms ur visuell aspekt inte tåla storskaliga vindkraftsetableringar. Mindre grupper kan vara möjliga, men hänsyn behöver tas till de kulturmiljövärden som finns i delar av detta område.

Romeleåsen

Romeleåsen skär genom norra delen av Skurups kommun. Åsens främsta egenskaper ligger i det visuella då den skapar en bakgrund till det omgivande låglandet och från åsen skapas vida vyer över landskapet. Romeleåsen ligger till större delen 100 m över havet, men på sina ställen upp till 170 meter. Åsen är relativt oförstörd av exploatering och täcks av en mosaik av jordbruk, lövskog- och granskogsplanteringar. De främsta naturvärdena är knutna till de naturbetesmarker som finns på åsen vilka utgör ett viktigt element i landskapet. Landskapet är tämligen småskaligt.

Figur 5-6. Romeleåsen utgör bakgrund till det omgivande låglandet.

Bedömning:

Vindkraftverk placerade uppe på åschrönet kommer att synas från många platser i det öppna landskapet nedanför. Det är viktigt att studera hur ett eventuellt vindkraftverk med en tornhöjd på ofta 100 m uppe på åsen kommer att påverka upplevelsen av de topografiska skillnaderna. Möjligen kan åsen som höjdstreckning komma att upplevas mindre tydligt. Samtidigt kan en placering av vindkraftverk högt i landskapet upplevas som logisk eftersom det oftast blåser mer högre upp i terrängen.

Vindkraftverk på åsen kan dock innebära en stark skalkontrast mot den i övrigt småskaliga markanvändningsstrukturen på åsen. Sammantaget bedöms en placering av vindkraftverk uppe på åsen som känslig och konsekvenserna av en sådan lokalisering bör utredas noga.

Sydsånska backlandskapet

De centrala delarna av kommunen utgörs av det sydsånska backlandskapet. Karaktärsdragen utgörs av markens skiftande topografi som skapar rumslig och visuell variation trots ett ganska enhetligt åkerbruk. I det böljande landskapets lågpunkter finns värdefulla våtmarker och vattendrag.

Landskapet har stark landsbygdskaraktär där öppen åkermark avbryts av gårdar utspridda i landskapet, omgivna av sina karaktäristiska trädgångar som avtecknas mot horisonten. Andra avgränsande element

Figur 7-8. Backlandskapet med trädalléer och kyrktorn som landmärken.

som även skapar tydliga riktmärken är inslaget av alléer längs vägar, pilevallar och trädridåer i ägogränserna och längs med vattendrag. Landskapet präglas av kulturhistoriska objekt som bronsåldershögar, kyrkor, gods och borgar. De största värdena ligger i graden av variation och upprepning. Topografin i området gör området sällsynt i Skåne och dominansen av åkerbruk gör det sällsynt ur ett nationellt perspektiv.

Bedömning:

Det öppna landskapet gör att vindkraftverk blir väl synliga i landskapet. Samtidigt gör den rumsliga variationen och de många avgränsande elementen att vindkraftverken kan bli en del av landskapets variation och inte automatiskt dominerar ett landskap, som oftare är fallet i ett öppet slättlandskap med få avbrytande element.

Hänsyn bör tas till de topografiska variationerna och en vindkrafts-anläggning bör utformas för att förstärka snarare än att dölja dessa variationer. Samtidigt bör befintliga landskapsdominerande element som kyrkor och bronsåldershögar få fortsätta dominera landskapsbilden. Vindkraftverk behöver därför placeras med ett respektavstånd till dessa. Landskapskaraktären är relativt tålig för vindkraftsetablering.

Figur 9-10. Backlandskapet med enskilt belägna gårdar, trädgrupper bronsåldershögar som avtecknar sig mot horisonten.

Söderslätt

Den södra delen av kommunen ingår i Söderslätt som utgörs av ett enkelt, enformigt odlingslandskap, präglad av 1800-talets skiftesreformer med utspridda gårdar i landskapet. Det sker ett rytmiskt samspel mellan det öppna åkerlandskapet som avbryts av småbyar, enskilda gårdar och vegetationselement i form av skogsdungar och trädridåer som t ex pilevallar. Kyrktorn, möllor och elledningar är andra landmärken som tydligt avtecknas mot horisonten.

På Söderslätt ligger byar och kyrkor osedvanligt tätt vilket tyder på en ekonomisk stabilitet. I landskapet finns tydliga förhistoriska spår i form av dösar och kungagravar vars kullar skapar variation i det i övrigt flacka landskapet. Det öppna slättlandskapet som är så typiskt för Skåne avbryts av skogspartier och det finns en tydlig kontrast mellan hav och slätt. Denna slättbygd är karaktäristisk för Skåne men ovanlig ur ett nationellt perspektiv.

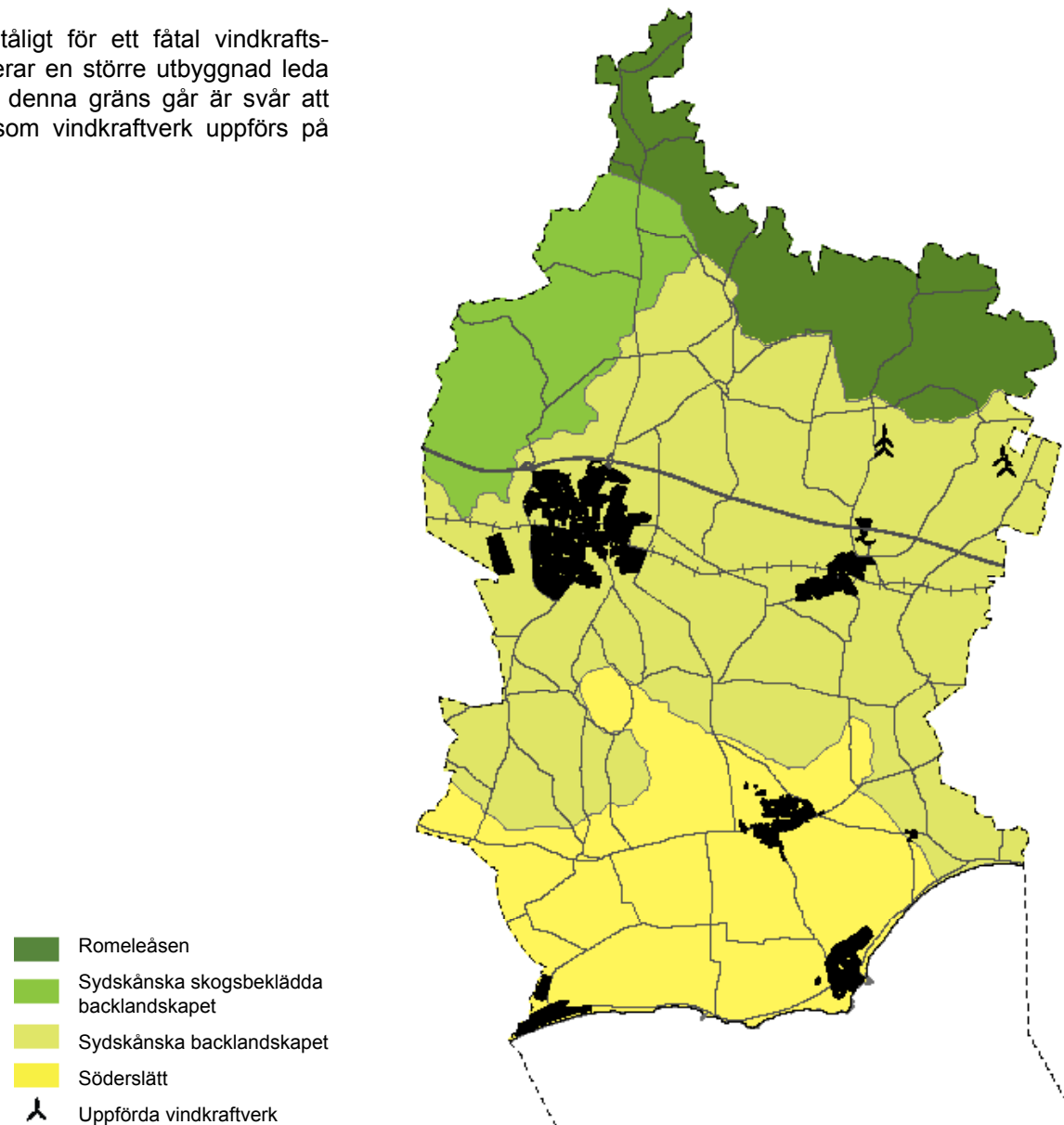
Bedömning:

Ett flackt, storskaligt landskap anses ofta som tåligare för vindkraft än ett småskaligt backlandskap. Vindkraftverk kan där det idag finns få landskapselement på Söderslätt tillföra en positiv variation. I närheten av kyrkor och andra landmärken kan vindkraftverk dock medföra att befintliga landmärken, som under lång tid dominerat landskapsbilden och gett det ett historiskt djup, istället kommer underordna sig vindkraftsetableringen.

Figur 11-12. Det flacka Söderslätt med de karaktäristiska pilevallarna.

Sammantaget bedöms Söderslätt som tåligt för ett fåtal vindkraftsanläggningar på rätt plats. Däremot riskerar en större utbyggnad leda till ett vindkraftsdominerat landskap. Var denna gräns går är svår att förutsäga utan får bedömas efterhand som vindkraftverk uppförs på Söderslätt.

Figur 13. Landskapskaraktärer inom kommunen.

3.3 Värdefulla natur- & kulturmiljöer

Kulturmiljöer

Det finns fyra områden i kommunen som är av riksintresse för kulturmiljövården. Ett av dem består av Skurups stationssamhälle. De övriga är slottslandskapet kring Svaneholm (M:K152), Östra Vemmenhög-Tullstorp (M:K144) som har lång bruknings- och bosättningskontinuitet samt slotts- och kustlandskapet kring Sjörup-Charlottenlund-Snårestad (M:K158).

I det regionala kulturmiljöprogrammet pekas ytterligare sex värdefulla områden ut. De flesta av dessa ansluter till riksintresseområdena. Undantaget är området vid Hasslarp Bösarp-Örsjö-Torsjö-Skivarp. Alla områden beskrivs ingående i förslaget till ny översiktsplan.

Här redovisas främst avvägningen med vindkraftens intresse.

Svaneholm-Skurup-Stjärneholm

Landskapet kring Svaneholm (Riksintresse M:K152 + regional kulturmiljö) präglas av Rutger Mackleans jordbruksreform som han initierade på godset Svaneholm med underlydande gårdar och hemman. Denna reform i slutet av 1700-talet fick genomslag även utanför Mackleans ägor och kom att leda till de mest genomgripande förändringarna i svenska jordbruks- och landskapshistoria.

Det stora värdet är helhetskaraktären i området och det godsdominerade kulturlandskapet. Strukturer såsom tomter, pilevallar, vägar och gränser är viktiga komponenter, liksom lövskogen, betesmarkerna och de öppna åkrarna. Kommunen är mycket restriktiv till ny byggnation inom delar av området, enligt förslaget till ny översiktsplan.

Bedömning:

Etablering av vindkraftverk i området skulle bli en ny landskapsförändrande åtgärd som inte behöver stå i direkt konflikt med kunskapsvärdena

i kulturmiljön. Dock skulle den kunna påverka upplevelsevärdena i området påtagligt. Moderna vindkraftverk dominerar sin närmaste omgivning till följd av sin höjd och vingarnas rörelse. För att bevara de stora kulturhistoriska upplevelsevärden som finns i landskapet kring Svaneholm bör därför vindkraft undvikas i detta område.

Brodda-Slimminge

I anslutning till Svaneholmsområdet finns ytterligare ett område med stora kulturmiljövården, nämligen landskapet kring Brodda-Slimminge (regionalt värdefull kulturmiljö). Området utgör ett tydligt exempel på skiftesreformernas omvandling av landskapet. Slimminge visar delar av äldre byggnadsskick och bebyggelsestruktur kring kyrka och vägsträckningar.

Bedömning:

Vindkraftverk kan vara möjligt att etablera i ytterkanten av området om de anpassas till de kulturhistoriska strukturerna och inte påverkar de mer centrala delarna av detta stora kulturmiljölandskap kring Svaneholm.

Västra och Östra Vemmenhög, Tullstorp Dybäck och Hörte

Området vid Östra och Västra Vemmenhög, Tullstorp Dybäck och Hörte (Riksintresse M:K144 samt regionalt värdefull kulturmiljö) är representativt för det södra Skånes slätt- och backlandskap. Det finns mycket fornlämningar i området, liksom mera sentida monument vilka illustrerar ett kontinuerligt brukande av landskapet sedan förhistorisk tid. Fornlämningarna och kyrkbyarna är värdefulla inslag i landskapsbilden. Dybäcks slott ger tillsammans med gårdarna, pilevallarna, alléerna, vägsträckningarna och markanvändningen en representativ bild av det skånska godslandskapet.

Bedömning:

Området har i sin helhet stora värden och liksom i landskapet kring Svaneholm skulle vindkraftverk komma att påtagligt påverka upplevelsen av kulturmiljövärdena i området. Vindkraft bör därför undvikas i området.

Hasslarp-Bösarp-Örsjö-Torsjö-Skivarp

Värdet i området vid Hasslarp-Bösarp-Örsjö-Torsjö-Skivarp (regionalt värdefull kulturmiljö) ligger i de många fornlämningarna och mer sentida monument, vilka illustrerar ett kontinuerligt ianspråktagande av landskapet sedan förhistorisk tid. Fornlämningarnas och kyrkornas dominans i den öppna åker- och betesmarken har betydelse för landskapsbilden liksom det äldre profana byggnadsbeståndet.

Bedömning:

Etablering av vindkraft i området behöver inte påverka kulturmiljövärdena negativt, så länge kyrkosiluetterna inte påverkas. Det är viktigt att de topografiska variationerna får styra en eventuell vindkraftsetablerings utformning.

Abbekås

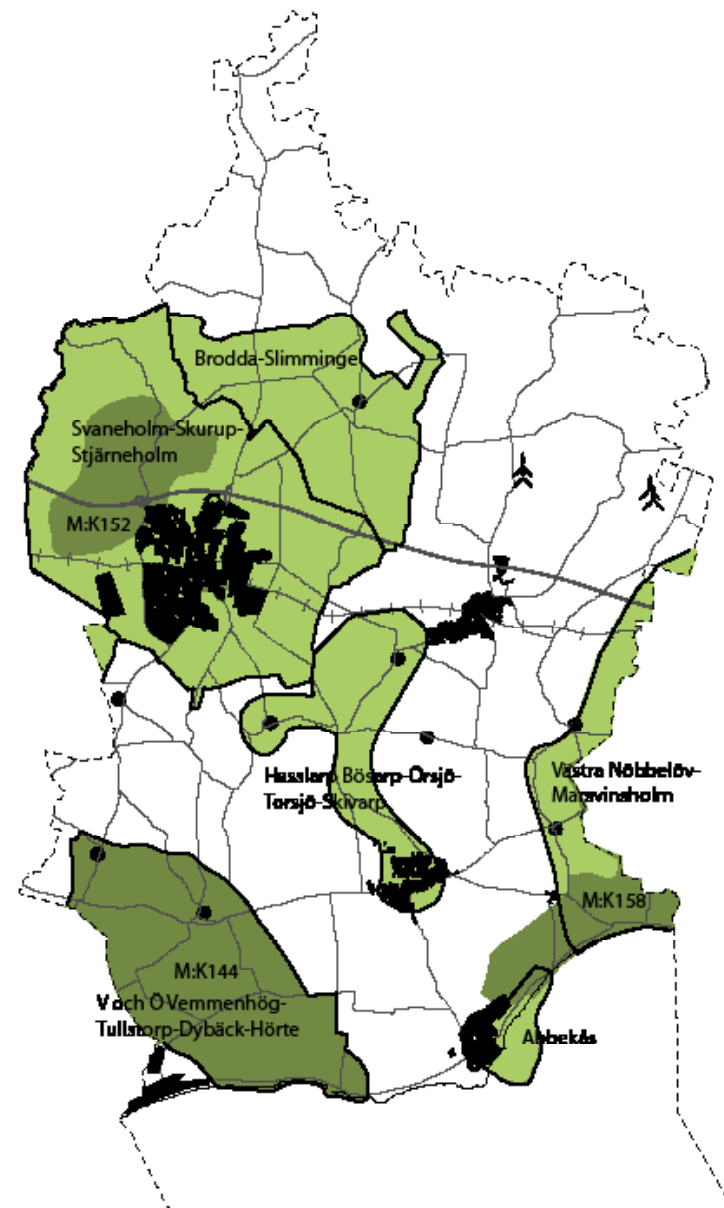
Vid Abbekås (regionalt värdefull kulturmiljö) är det äldre bebyggelsemönstret, trädgårdarna och byggnadsskicket av kulturhistorisk betydelse. Skalan i fiskeläget är småskaligt.

Bedömning:

Vindkraftsetablering i anslutning till området skulle med sin stora skala kontrastera mot kulturmiljön på ett negativt sett. Då det dessutom finns planer på ytterligare bostadsutbyggnad i tätorten bör området undantas vindkraftsetablering.

Västra Nöbbelöv/Marsvinsholm

Vid gränsen till Ystads kommun finns ett annat värdefullt kulturmiljöområde vid Västra Nöbbelöv och Marsvinsholm (riksintresse M:K158 och regionalt värdefull kulturmiljö). Flera av kulturlandskapets utvecklingsfaser från förhistorisk tid till nutid speglas genom ett stort och varierat bestånd av monument från olika perioder. Det nuvarande landskapet är framför allt präglad av 1800-talets jordbruksreformer och storgodsdrift. Viktiga inslag i det skånska godslandskapet är de stora brukningsenheterna, vägsträckningarna, och alléerna men också fornlämningarna, kyrkorna och annan äldre bebyggelse.

Figur 14. Värdefulla kulturmiljöer. Den mörkare gröna färgen visar riksintressen och den ljusare gröna områden som är regionalt särskilt värdefulla.

3 AVVÄGNING MED ANDRA ALLMÄNNA INTRESSEN

Bedömning:

Om hänsyn tas till dessa strukturer i landskapet kan vindkraft ur kulturmiljösynpunkt inpassas i miljön. Det finns redan vindkraftverk i området inom Ystads kommun. Sträckan närmast kusten bör dock undantas vindkraftsetablering. Det kan finnas andra motstående intressen som t.ex. behov av skyddsavstånd till bostäder.

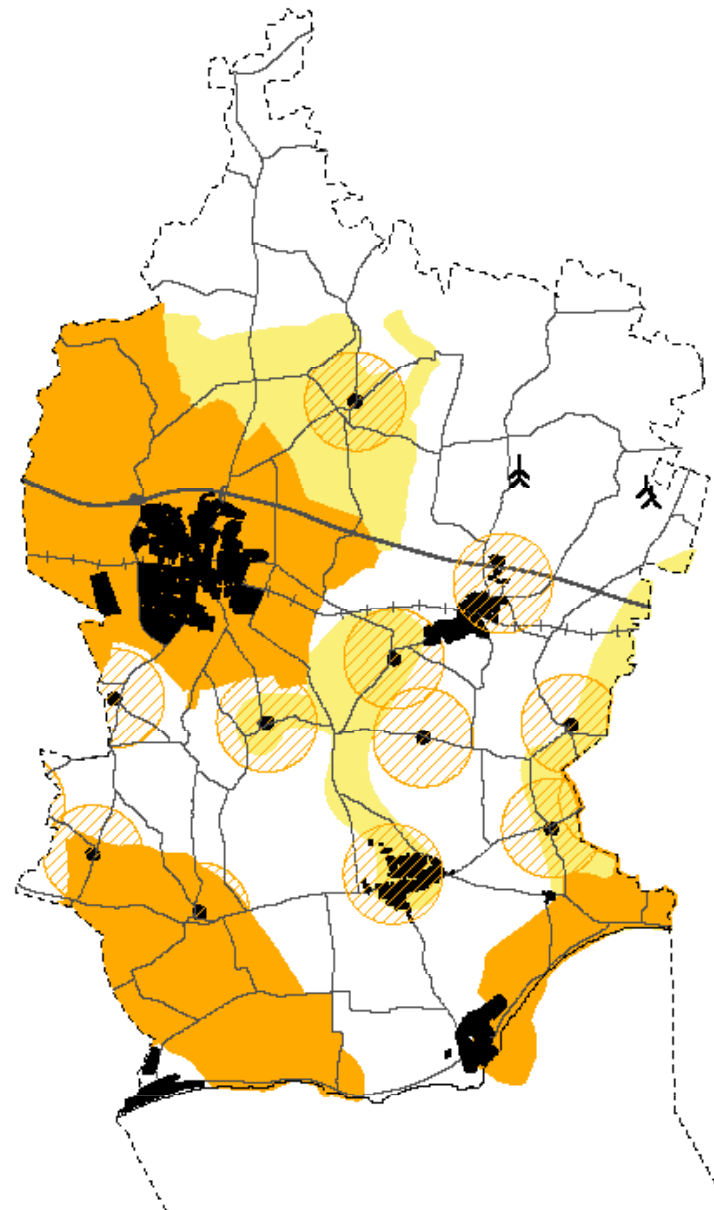
Kyrkor

Det finns tolv kyrkor i kommunen, varav elva av dem ligger söder om E65:an. Kyrkorna har ofta en monumental placering i landskapet, som t.ex. på en höjd mitt i byn. De uppstickande kyrktornen utgör ofta en viktig karaktär i det skånska landskapet och fungerar som orienterande landmärken. Dagens vindkraftverk har en tornhöjd på inte sällan omkring 100 m. En oförsiktig placering i förhållande till en kyrka kan medföra att kyrkans tidigare dominans i landskapsiluetten bryts.

Det går dock inte att generellt ange ett minsta skyddsavstånd till kyrkor. Istället bör vid konkreta vindkraftsärenden anges hur dessa kommer att påverka upplevelsen av kyrkosiluetten. Särskilt viktigt är upplevelsen sett från vägarna och entréerna till byarna.

I kartan till höger markeras schematiskt ett hänsynsavstånd på 1km. Hur stort hänsynsavståndet bör vara varierar dock utifrån varifrån kyrkan upplevs, topografi, vegetation etc.

- Kyrkor med hänsynsavstånd 1000 m
- Olämpligt för vindkraft
- Stor hänsyn måste tas till kulturmiljövärden
- Uppförda vindkraftverk

Figur 15. Landmärken i området.

Natura 2000

Hästhagen utgör ett Natura 2000-område, där syftet är att bevara den örtrika bokskogen. Hästhagen är en skogsbeklädd, 25 m hög moränrygg med hög näringstillgång. Den skogliga kontinuiteten är lång. Bland de större hoten mot området nämns skogsavverkning och bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring i angränsande områden.

Bedömning:

Vindkraftsetablering innebär att en viss del av marken exploateras och vägar etc kan komma att behöva anläggas. Området bedöms därför som olämpligt för vindkraft.

Naturreservat

Det finns idag fyra naturreservat i kommunen:

Skönabäcks säteri med omgivande park, sjö och lövskogsområde, med dominerande inslag av bok, är landskapsestetiskt värdefullt. Stenberget utgörs av en spricka med synlig sedimentlagerföljd. I anslutning till Skurups tätort finns Zimmermans backe som är en i landskapet framträdande kulle. Den kraftiga sykomorlönnen på toppen av kullen utgör ett tydligt landmärke och Zimmermans backe har stor betydelse som närströvsområde för boende i Skurups tätort. Strandängarna vid Mossbystrand är också naturreservat och sandstranden utgör en omtyckt badplats.

Kommunen redovisar i sitt förslag till ny översiktsplan ytterligare fem områden som bör skyddas som naturreservat, nämligen Norreskog, Svaneholm, Stjärneholm, Bingsmarken samt Beden.

De tre förstnämnda ligger i anslutning till Svaneholm och Stjärneholms gods och har förutom höga kulturmiljövärden även höga naturvärden i form av omväxlande barr- och bokskog och orkidérik ängsmark. Beden i nordöstra delen av kommunen har större sammanhängande betesmarker. Bingsmarken utgör en viktig rastlokal för småfågel och har dessutom en hög biologisk mångfald.

Bedömning:

Naturreservaten tar i anspråk relativt små arealer och med tanke på deras höga värde för rekreation och friluftsliv anses de olämpliga för vindkraft. I landskapet kring Skönabäck är kommunen också mycket restriktiva till ny bebyggelse. Även förslagen till naturreservat är viktiga ur rekreationssynpunkt och bör därför undantas vindkraftsetablering.

Landskapsbildsskydd

Det finns ett antal områden i kommunen som har landskapsbildsskydd. Syftet med dessa är att skydda framförallt de visuella värdena från större påverkan eller förändring. Enligt förslaget till översiktsplan tillåts ingen ny bebyggelse inom dessa områden.

Bedömning:

Vindkraftverk medför en ofta stor förändring av landskapsbilden och kan inte ses som lämpligt inom landskapsbildsskyddade områden. Även vindkraftsetablering utanför landskapsbildsskyddade områden kan påverka de värden som avses med skyddet negativt. Ett visst hänsynsavstånd bör därför övervägas. Hur långt detta behöver vara får avgöras från fall till fall. Vid etablering mindre än 2 km från dessa områden bör miljökonsekvensbeskrivningen innehålla en beskrivning av eventuell påverkan på landskapsbildsskyddet.

Riksintresse för naturvården

- Snogeholm-Skårbyområdet (N80) utgör riksintresse. Naturvärdet inom Skurups kommun utgörs av en sumpskog.
- Backlandskapet vid Romeleåsen (N87) är intressant pga odlingslandskapet och naturbetesmarkerna. Det finns vid Svaneholmssjön även en sumpskog.
- Grönadal (N88) är ett varierat område med framförallt betesmarker. Området är en viktig refug för fågellivet.

3 AVVÄGNING MED ANDRA ALLMÄNNA INTRESSEN

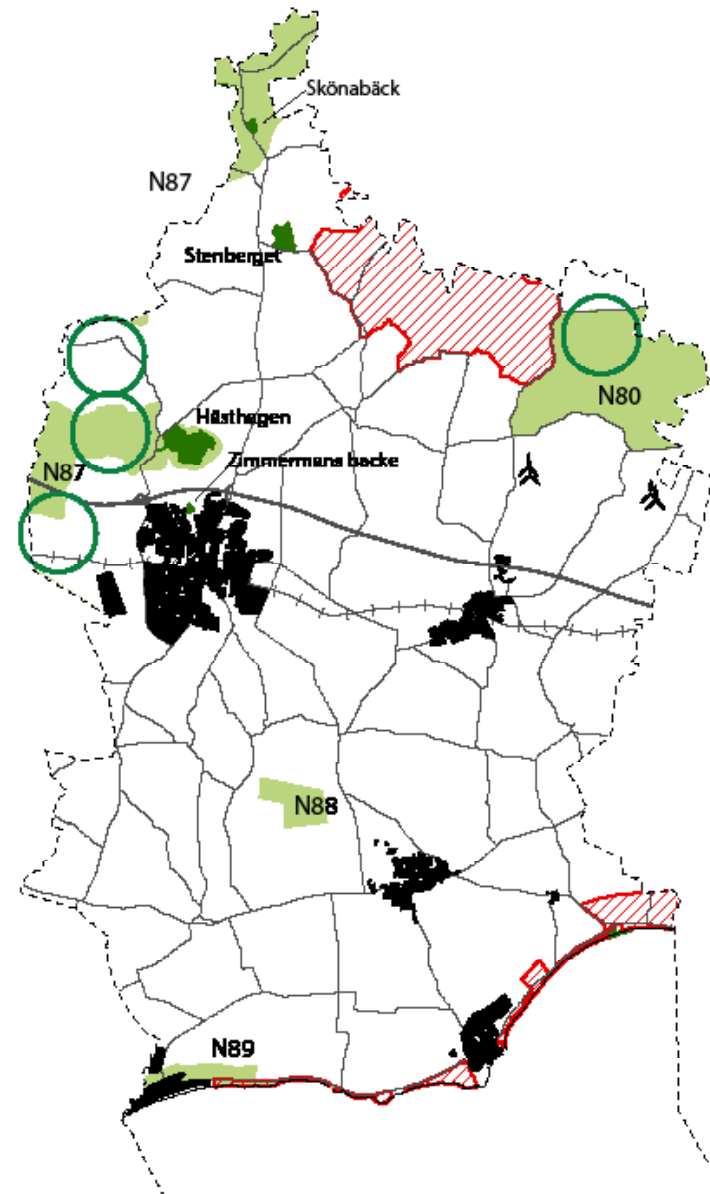
• Bingsmarken (N89) utgör ett representativt odlingslandskap på kustslätt med sandjordar. I området finns öppen hagmark.

Enligt översiktsplanen bör alla områden bibehållas med samma nyttjande av marken som idag. De fuktiga partierna hotas av ändrade vattenförhållanden och områdena kan påverkas negativt av bl.a. bebyggelse, nydikning, luftledning och vägdragningar.

Bedömning:

Område N88 och N89 utgör små områden som i sin helhet ligger inom kommunen. För uppförande av vindkraftverk tas i anspråk en relativt liten areal. Vid anläggandet riskerar dock mer mark omkring störas varför vindkraftsetablering i dessa områden bedöms som olämplig.

Vad gäller de två övriga riksintresseområdena besitter även dessa stora naturvärden. Riksintressena ligger dock huvudsakligen i andra kommuner och Skurup berörs främst av ytterzonerna. Vindkraftverk kan därför vara möjliga från naturvårdssynpunkt, men det krävs mer noggrann analys av hur värdena i riksintresset kan påverkas. Det kan även finnas andra allmänna intressen inom riksintresseområdena som innebär en större konflikt med vindkraftsetablering. Kommunen ser restriktivt på ny bebyggelse på Romeleåsen, då detta kan störa upplevelsen av åsen. Detta bör även gälla vindkraftsetableringar.

Figur 16. Naturvärden.

Riksintresse för kustzonen

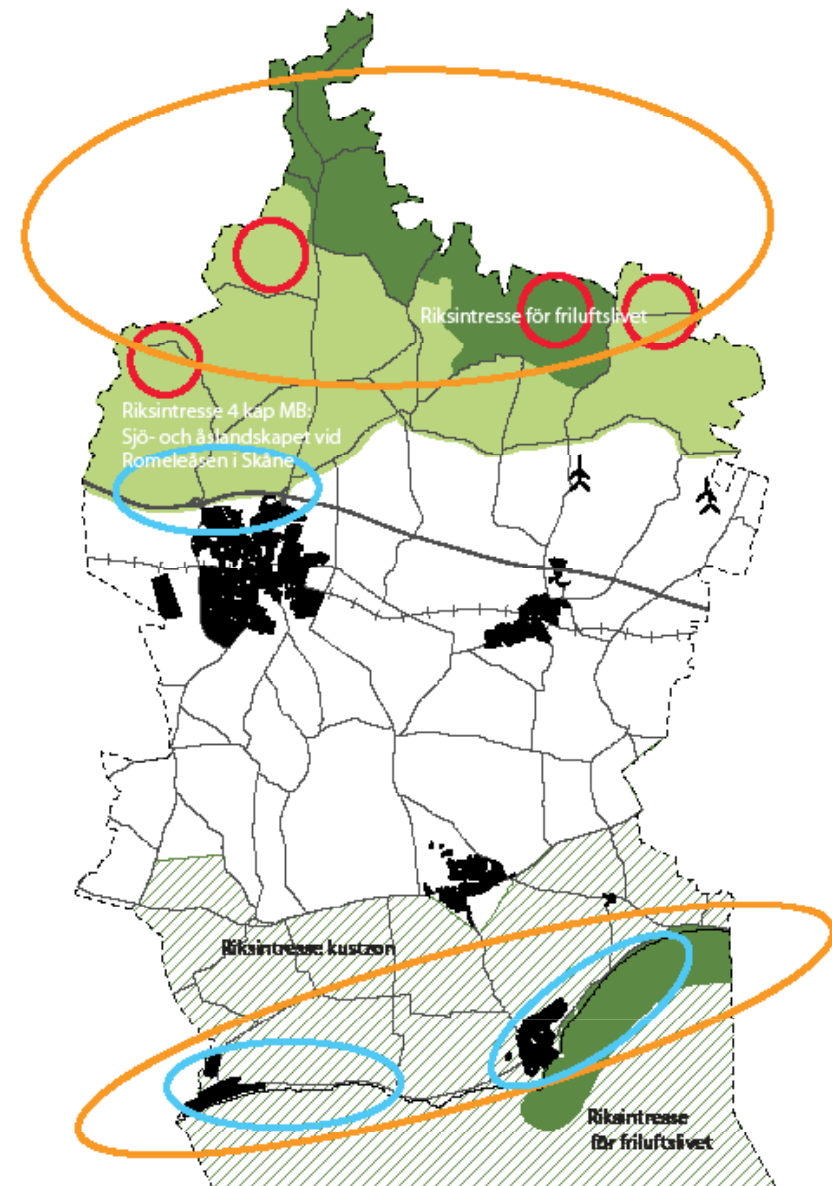
Kustzonen är med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i sin helhet av riksintresse. Exploateringsföretag får inte komma till stånd om de påtagligt skadar värdena. För Skurups del har inte kustzonen exploaterats lika hårt som på många andra håll i Skåne, utan tillgängligheten är fortfarande relativt god. Det finns dock en omfattande fritidsbebyggelse utmed kusten och landskapet domineras av öppen odlingsmark med en smal strandzon. Strandområdet med strandvegetation och hedar innanför samt lövskogsdungar, åar och betesmarker i det öppna jordbrukslandskapet hyser de största naturvärdena. Kulturlandskapet präglas av skiftesreformerna men bär spår tillbaka till medeltid i bebyggelsestruktur och godsbyggnader.

Kommunen ser enligt förslaget till ny översiktsplan mycket restriktivt på ny bebyggelse inom delar av kustzonsområdet. Anledningen är att det öppna odlingslandskapet med värdefull landskapsbild från havet och uppåt bör bibehålla sin karaktär. Länsstyrelsen konstaterar i sin rapport Skånes kustområden att förutsättningarna är mycket goda för vindkraftsetablering utmed sydkusten mellan Trelleborg och Ystad, men att vindkraftsanläggningarna blir mycket framträdande i landskapet. De bör samlas i grupper och inte spridas i landskapet.

Bedömning:

Området är ett av dem med stora potentialer för turismutveckling i kommunen och området har också ett stort rekreativt värde och är attraktivt för boende. Vindkraftverk bedöms därför som olämpliga inom riksintresse för kustzonen.

- Tysta områden
- Utvecklingspotential rekreation
- Utvecklingspotential turism
- Riksintresse kustzon
- Uppförda vindkraftverk

Figur 17. Turism och rekreation.

Rekreatiomsområden och turism

I förslaget till ny översiktsplan redovisas två huvudområden för utveckling av rekreatiomsintressena, nämligen Romeleåsen och kusten. Översiktsplanen identifierar också huvudsakliga intresseområden för turism att utveckla vidare; kring Svaneholm, Näsbyholmssjön, kusten/Abbekås samt Bingsmarken.

Bedömning:

Tillgången på rekreatiomsområden utgör en bristvara i Skåne. Områden där tystnaden är av stor betydelse bör därför undantas exploatering. Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen har ett stort värde även ur nationell synpunkt och är därför utpekade som ett riksintresse enligt 4 kap. miljöbalken. Området har en stor utvecklingspotential enligt översiktsplanen. Rekreatiomvärdet består av naturupplevelser och vandringmöjligheterna är stora. Vindkraftetablering hindrar inte i sig en fortsatt rekreation i området. Dock kan värdet för rekreation minska genom vindkraftverkens ljudalstring. Ett annat område med stor utvecklingspotential för rekreation och besöksnäring är kustområdet.

Vindkraftsetablering inom områden för turism innebär inte per automatik en konflikt, utan det beror på vad som är besöksmålet för turismen, vindkraftverkens inordning i miljön och eventuell förankring genom att t.ex. producera el till turistanläggningen. I översiktsplanen redovisade turistområden är relativt små och ligger i anslutning till tätbebyggda områden, kulturlandskapet kring Svaneholm och fiskesamhällena utmed kusten. Dessa områden bedöms som känsliga för vindkraft (se kulturmiljövärden).

Tysta områden

I det kraftigt exploaterade landskapet i Skåne utgör tysta områden en bristvara. För att vi ska kunna dra oss tillbaka och njuta av en stillsam miljö är det viktigt att bevara de få områden som finns kvar. I översiktsplanen redovisas förslag till fyra områden i norra delen av kommunen där tystnaden bör bevaras.

Bedömning: Områdena bör undanhållas vindkraftsetablering till dess att områdena studerats närmre. Om vindkraftsetablering planeras i anslutning till utpekade tysta områden bör beräknad ljudpåverkan på området redovisas. Ljudnivåer över 35 dBA bör ej tillåtas inom tysta områden.

3.4 Infrastruktur

Vägar och järnvägar

För att inte påverka trafiksäkerheten ställer Vägverket och Banverket krav på skyddsavstånd mellan vindkraftverk och vägar och järnvägar. Vägverket kräver ett skyddsavstånd på minst totalhöjden, dock alltid minst 50 meter. Lämpligt avstånd fastställs efter samråd med Vägverket. Banverket kräver också ett skyddsavstånd på minst totalhöjden, dock alltid minst 50 m till järnvägsbank eller kontaktledning. Vid rangerbangårdar bör skyddsavståndet studeras extra.

Eftersom vindkraftverk kan störa radiotrafiken krävs samråd med Banverket och andra berörda då vindkraftverk ska placeras invid en järnväg.

Flygplatser

Malmö Airport ligger nära Skurups kommun. Hinderfrihetszonen omfattar delvis kommunen. Vindkraftverk i kommunen kan komma att påverka kommunikations-, navigerings- och övervakningssystem. Därför ska vindkraftverk som planeras att uppföras mindre än 60 km från flygplatsen alltid samråd med LFV/ANS i Norrköping. Vid ansökan om uppförande av vindkraftverk med en höjd av 40 meter eller högre, oavsett placering, ska samråd alltid ske med Luftfartsstyrelsen i enlighet med Bestämmelser för Civil Luftfart – Flygplatser (BCL-F) kapitel 4.1.

För att inte störa flygsäkerheten finns krav på belysning på alla vindkraftverk som uppförs. Vilka kraven är beror på hur höga vindkraftverken

är. Luftfartsverket har tagit fram föreskrifter för markering av bl.a. vindkraftverk.

Kraftledningar

Ett skyddsavstånd av vindkraftverkets totalhöjd, dock lägst 100 meter, ska hållas till kraftledningar och högtrycksledning för gas. Transportstyrelsen rekommenderar ett större avstånd för att säkerheten vid flygbesiktning av ledningar ska kunna upprätthållas. Vid vindkraftsetableringar bör detta avstånd eftersträvas.

3.5 Totalförsvaret

Vindkraftsanläggningar kan påverka Försvarets verksamhet på olika sätt:

1. Verksamheten vid övnings- och skjutfält inklusive riskområden över vatten.
2. Verksamheten i marina skjutområden (i havet).
3. Militär luftfart, dels in- och utflygningsriktning till militära och civila flygplatser. dels övrig militär flygverksamhet t.ex. helikopterflygningar och flygningar med obemannade farkoster.
4. Totalförsvarets spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Försvarets vill ha vindkraftsprogram på remiss före officiellt samråd. I samband med att kommunen avser omarbete policyn till ett tillägg till översiktsplanen ska kommunen samråda med berörda myndigheter. Genom att skicka denna policy till Försvarets innan den omarbetats kan myndighetens synpunkter inarbetas för det officiella samrådet.

4 SAMMANVÄGD BEDÖMNING

Vid sammanvägning av alla till vindkraften motstående intressen blir resultatet den bild som visas i figur 18.

Det för vindkraftsetablering mest begränsande motstående intresset är bostadsbebyggelsen i kommunen (de grå områdena på kartan). Enskiftet som rationaliserade jordbruket har medfört att det är svårt att finna områden lämpliga för större vindkraftsanläggningar. Kartan redovisar dock en grov analys utifrån schematiska skyddsavstånd, vilka i verkligheten kan vara såväl större som mindre. Kommunen har i sin översiktsplan ställt sig positiv till bevarandet av en levande landsbygd och möjligheterna till ytterliggare nybyggnation utanför tätorterna.

Grönfärgade områden visar var det finns bevarandebestånden men där vindkraften kan vara möjlig att samordna med befintliga natur- och kulturmiljövärden. Inom röda områden är det dock svårare att inordna vindkraften i de intressen som finns där. Det kan vara stora rekreativvärden som kommunen vill utveckla vidare, stora naturvärden eller starka kulturmiljövärden som också har en hög turismpotential som t.ex. landskapet kring Svaneholms slott.

Det finns bevarandebestånden även inom de områden som redovisas som gråa i kartan. Vi har dock valt att i kartan fokusera på bostadsbebyggelsen då det är viktigt att tydliggöra hur starkt begränsande denna är för vindkraftens utbyggnadsmöjlighet. Om en vindkraftsansökan skulle bli aktuell inom de gråmarkerade områdena finns bedömningar av vindkraftens möjlighet till samordning med bevarandebeståndena redovisade tidigare i detta kapitel.

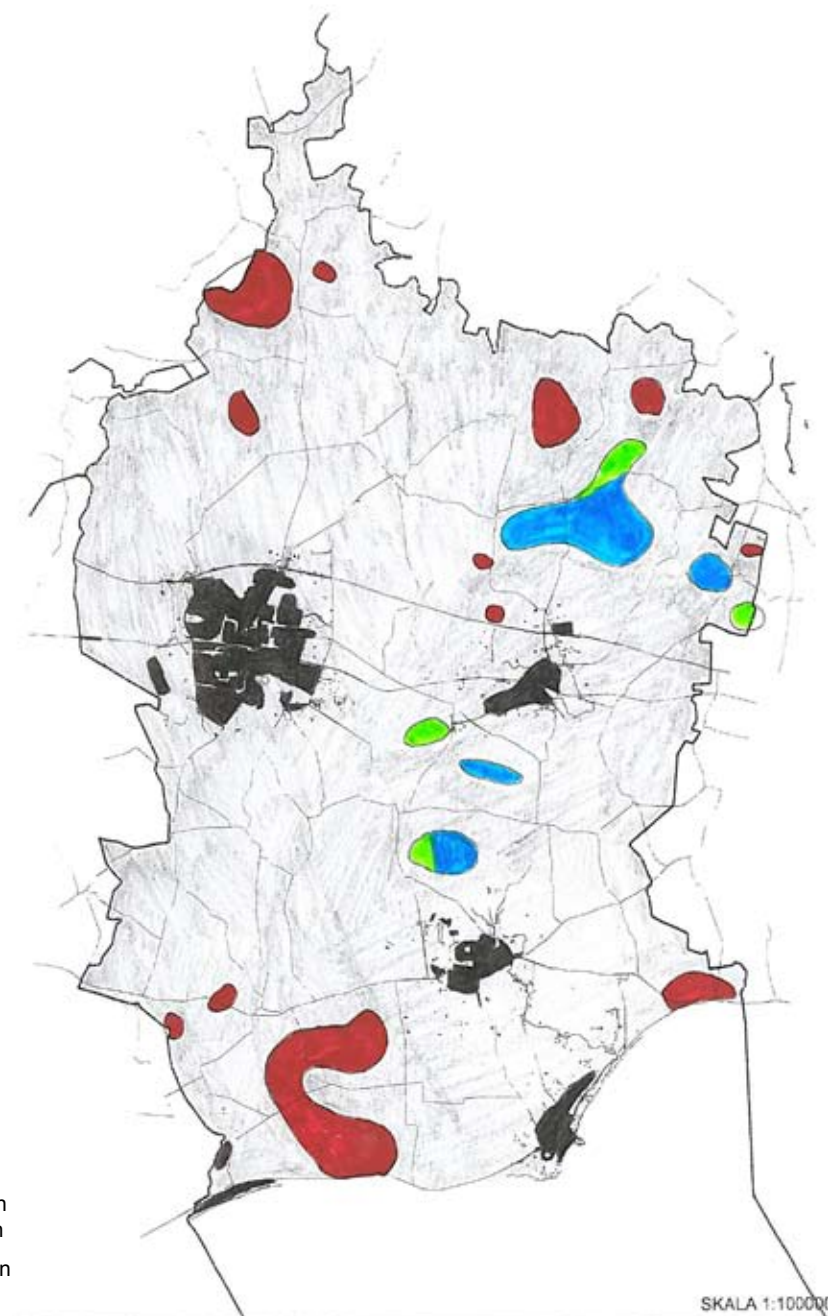
Huruvida vindkraftsanläggningar kan tillåtas uppföras även inom mindre lämpliga områden (orange-färgade) beror på hur stark prioritering vindkraften ges i förhållande till övriga intressen.

Sammanfattningsvis kan konstateras att västra delen av kommunen är - med hänsyn till landskapsbild och bevarandebestånden - mindre lämplig för vindkraft. Det finns idag inga vindkraftverk uppförda i denna del av kommunen. I Trelleborgs kommun finns dock 4 verk vid Näsbyholmssjön och fler verk planeras.

Störst potential för vindkraft finns i östra delen av kommunen. Norr om E65:an finns några möjliga vindkraftsområden och här finns redan fyra vindkraftverk uppförda och fler på andra sidan kommungränsen. Här blir det viktigt att studera hur tillkommande verk kommer att upplevas i landskapet som helhet och i förhållande till befintliga vindkraftverk.

Söder om E65 finns också möjliga vindkraftsområden. De landskapspräglade kyrktornen i kommunen är i princip samlade söder om E65, vilket innebär att det vid vindkraftsetableringar här bland annat bör analyseras hur upplevelsen av kyrktornen kan påverkas.

- Avstånd till bebyggelse
- Motstående intressen, vindkraft i konflikt med utpekade värden
- Motstående intressen. Vindkraft kan vara i konflikt med utpekade värden
- Inga motstående allmänna intressen

Figur 18. Sammanvägd bedömning.

5 UTBYGGNADSNALTERNATIV & POTENTIELLA KONSEKVENSER

Kommunen kan i sin planering förorda olika strategier för utbyggnad. Kommunen kan t.ex. låta exploatörerna utreda vilka områden som är optimala för vindkraftsproduktion. Kommunen kan också välja att själv i större grad styra var och hur vindkraften bör lokaliseras. I båda fallen blir dock markägarens intresse av att upplåta sin mark för vindkraftverk styrande för om en anläggning kan komma att realiseras eller inte.

I de följande alternativen diskuteras följderna av olika kommunala förhållningssätt, för att sedan landa i ett förslag till strategi.

5.1 Olika utbyggnadsalternativ

Enstaka verk

Genom att tillåta uppförande av enstaka vindkraftverk kan även mindre områden vara möjliga för vindkraftsetablering. Utbyggnadsstrategin kan möjliggöra en maximering av utbyggnad i områden utan andra intressen och då hänsyn tagits till störningsrisk i form av buller och skuggpåverkan för närboende. Strategin medför en spridning av vindkraftverk i kommunen och från stora delar av kommunen kommer man att kunna se mer än en vindkraftsanläggning. I en del fall kan boende komma att ha vindkraftverk nära sig i mer än ett vädersträck.

Erfarenheten av etablering av enstaka vindkraftverk är att det vid ett större antal verk i landskapet blir ett rörigt och vindkraftsdominerat landskap.

Grupper av vindkraftverk

Med grupper av vindkraftverk menas här mellan 2 och 3 vindkraftverk i en anläggning. Med denna utbyggnadsstrategi samlas vindkraftverken i grupper och landskapet däremellan hålls fritt från vindkraftsanläggningar.

Avstånd på 3-5 km rekommenderas ofta för att anläggningarna i ett öppet landskap ska framträda som tydligt åtskiljda grupper. Strategin ger en större möjlighet att skapa visuellt tydliga och enhetliga anläggningar, utan att landskapet upplevs som rörigt och vindkraftsdominerat.

En maximal vindkraftsutbyggnad enligt denna princip skulle i Skurups kommun medföra cirka tre anläggningar. Totalt kan högst 9 vindkraftverk uppföras.

Industriell utbyggnad i ett fåtal anläggningar

En annan strategi kan vara att förorda stora industriella vindkraftsanläggningar. Fördelen med denna strategi kan vara att anläggningarna kan producera mycket förnybar energi samtidigt som vindkraftsutbyggnaden fokuseras till ett fåtal platser i kommunen, medan övriga delar kan undantas exploatering. En sådan strategi kan dock kräva att intrång görs i en del natur- och kulturmiljövärden för att kunna hitta tillräckligt stora områden att etablera vindkraftverken på.

I Skurups kommun är tillgängliga markområden för vindkraft relativt små då störningshänsyn tas till befintlig bebyggelse. De fyra beskrivna landskapskaraktärerna i kommunen är alla småskaliga eller av en mellanstor skala. Det riktigt storskaliga landskapet som kan tåla en dominans av stora vindkraftsparker finns inte i kommunen.

Mål 50% vindkraftsproducerad el

Ett annat utbyggnadsalternativ kan vara att sätta ett mål för hur mycket el kommunen vill ska produceras med förnyelsebar energi inom kommunen för att minska klimatbelastning. Den totala elenergianvändningen i kommunen ligger på ca 131 GWh/år. Cirka 50% av kommunens totala elanvändning sker i Skurups tätort.

Vid en medelvindhastighet på 7 m/s producerar vindkraftverk el under ca 90 procent av årets timmar. För ett vindkraftverk på 2-2,5 MW motsvarar detta en produktion på cirka 4–5 GWh el per år.

Om man utgår ifrån att ett vindkraftverk producerar 5 GWh/år innebär detta att 13 vindkraftverk i kommunen tillsammans producerar el motsvarande hela Skurups tätorts elanvändning eller ca hälften av kommunens totala elanvändning. En utbyggnad i den storleksklassen kommer att förändra landskapet, och i vilken utsträckning beror på hur utbyggnaden sker (enstaka verk, grupper eller industriellt). Vid en väl genomförd detaljlokalisering bör dock landskapsförändringen vara acceptabel med tanke på mängden elproduktion som möjliggörs.

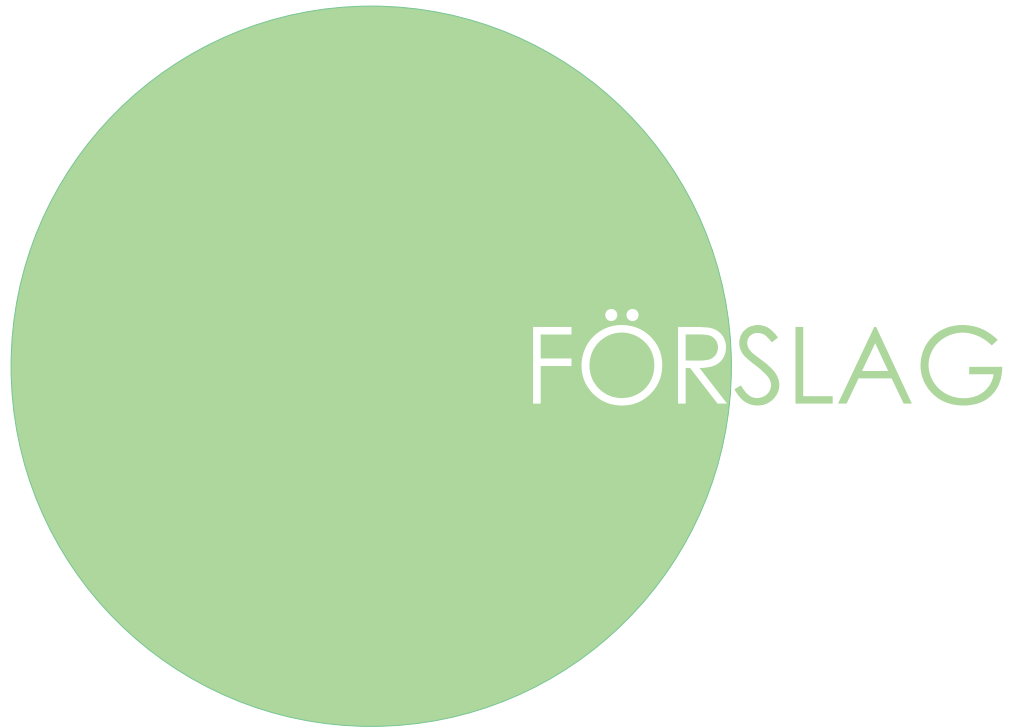
5.2 Kommunens utbyggnadsstrategi

Kommunen förordar en utbyggnad av högst 2-3 vindkraftsgrupper med max 3 verk per grupp. Enstaka vindkraftverk bör inte uppföras i kommunen, eftersom erfarenheten visar att spridda vindkraftverk redan vid mindre antal dominerar landskapet i jämförelse med en vindkraftsutbyggnad i grupper med längre avstånd mellan anläggningarna. Genom att förorda grupper av vindkraftverk kan det vara möjligt för kommunen att sätta och uppnå ett mål som det föreslagna 50% förnyelsebart producerad el. Det är viktigt att varje uppfört vindkraftverk producerar så mycket energi som möjligt.

För en förankring av vindkraftsutbyggnad hos kommunens invånare är det viktigt att diskussionen inte enbart handlar om de lokala

konsekvenserna utan även om vindkraftens miljönytta i energisystemet och klimat-arbetet. Vindkraftens konsekvenser behöver jämföras med annan energiproduktionskonsekvenser, så att ett väl underbyggt val av kommunens energiförsörjning kan ske. Svårigheten ligger dock i att vindkraftens påverkan är relativt lokal medan icke förnybar energi har en global påverkan som inte är lika synbar lokalt.

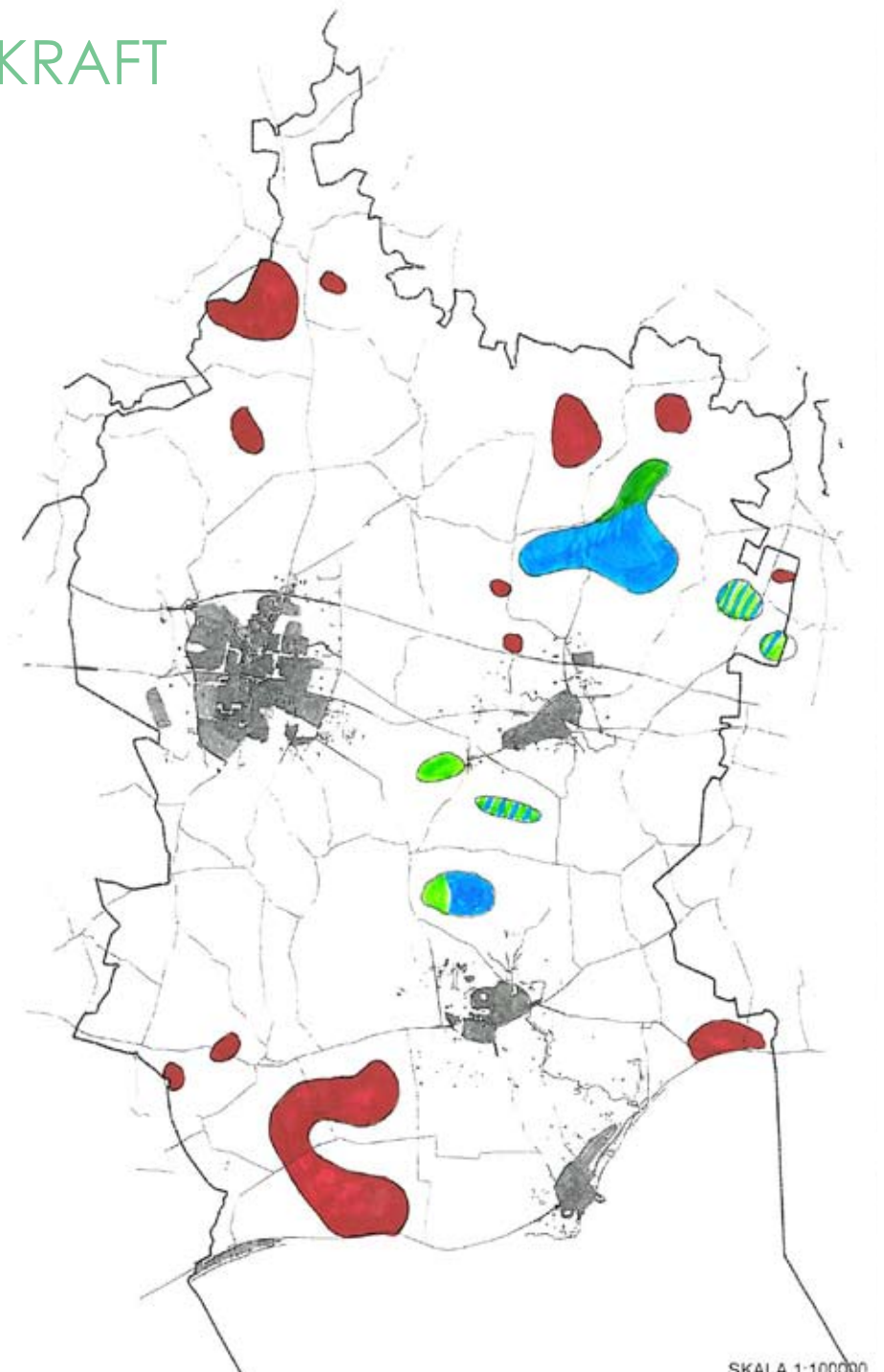
Det är viktigt att utbyggnaden av vindkraft sker på ett sätt som kan accepteras av kommuninvånarna. Kommunens mål är att bibehålla den levande landsbygden där folk kan bo och verka. En strategi som kräver inköp av enskilda bostadshus är inte intressant, även om det i enskilda fall inte kan uteslutas att det finns ett sådant intresse hos en husägare.

FÖRSLAG

6 OMRÅDEN MÖJLIGA FÖR VINDKRAFT

- Områden inte lämpliga för vindkraft
- Områden möjliga för vindkraft
- Områden lämpliga för vindkraft
- Områden lämpliga för vindkraft - dock lägre potential

6.1 Område 1

Landskapsbild

Området ligger på gränsen mellan Romeleåsen och det sydsånska backlandskapet. Landskapet är svagt böljande och utgörs mestadels av åkermark som avbryts av enskilt belägna gårdar omgärdade av sina karaktäristiska trädgångar. Det finns tydliga landskapselement såsom alléer längs vägarna och trädridåer i ägo gränserna.

Området avgränsas i nordost av en skogsdunge och avskärmas delvis av en allé utmed vägen norr om området. Det finns inget tydligt landskapsrum och landskapet upplevs som relativt storskaligt. Vyerna inom området är vida och huvudsakligen riktade söderut. Siktlinjerna begränsas dock ibland av kullar eller skogsdungar. Genom området löper idag en elkraftledning i öst-västlig riktning.

Allmänna intressen

Det finns inga utpekade allmänna intressen som utgör potentiell konflikt med en vindkraftsetablering i den södra delen av området. Däremot finns det häckande kungsörn i anslutning till området. Det krävs skyddsavstånd till såväl väg som kraftledning. Det som avgränsat området är framförallt behovet av skyddsavstånd till närbelägna bostadshus. Den norra delen av området utgörs av riksintresse för naturvärden (3 kap MB) samt för friluftslivet (4 kap MB).

Potentiella konsekvenser

Det finns ett flertal vindkraftsanläggningar intill och strax öster om området. En stor anläggning i området kan leda till att landskapet som helhet upplevs som vindkraftsdominerat.

Då större vindkraftverk uppförs i området riskerar de två befintliga verken att upplevas som små och ha en snabb rotationshastighet. Ett sätt att undvika negativa konsekvenser av olika vindkraftverk är att ersätta de befintliga vindkraftverken med nya. Detta underlättar också utformandet av en väl sammanhållen vindkraftsanläggning inom område 1.

Vindkraftsetablering i de norra delarna av området kan komma att påverka riksintresse för naturvård och friluftsliv. Det rör sig dock om riksintressenas ytterområden och påverkan på dessa får avvägas mot att vindkraftsområdet utgör kommunens största potential för vindkraftsutbyggnad. Graden av påverkan på riksintressen redovisas i en eventuell tillståndsansökan.

Riktlinjer för utformning

Närheten till befintliga verk gör att etableringen av nya vindkraftverk måste ses som ett tillägg till de redan uppförda och de bör utformas så att de läses samman som en grupp istället för enskilda verk. Inom området tillåts maximalt 3 verk. Hänsyn bör tas till avgränsande landskapselement.

6 OMRÅDEN MÖJLIGA FÖR VINDKRAFT

De sammanlagda effekterna av vindkraftsetableringarna bör belysas i en miljökonsekvensbeskrivning till eventuellt kommande vindkraftsetablering. Det är då viktigt att beskriva landskapsbildspåverkan sett från bl.a. Romeleåsen och E65:an. För att undvika att landskapet öster om Skurup blir till ett vindkraftsdominerat landskap bör kommunen verka för vindkraftsfria zoner mellan anläggningarna på ca 3-5 km. Detta skulle t.ex. innebära att endast ett av områdena 1-3 bör förverkligas.

Teoretiskt sett kan området rymma upp mot 6 verk. I realiteten begränsas antalet verk dock av olika aspekter som byggtekniska förhållanden, vindoptimering och behov att utökad skyddsavstånd till boende i vissa fall. Detaljstudier får därför visa hur många som är möjliga att uppföra. Det är viktigt att placeringen sker omsorgsfullt och föregås av visualisering och konsekvensutredningar.

Området ligger drygt 1 km från Ystads kommun och samråd med grannkommunen måste ske vid vindkraftsetablering i området.

Figur 19-20. Karaktärsbilder område 1.

6.2 Område 2

Landskapsbild

Området tillhör det sydsvenska backlandskapet och ligger nära Romeleåsen. Landskapet är svagt böljande och utgörs mestadels av åkermark som avbryts av enskilt belägna gårdar omgärdade av sina karaktäristiska trädgångar och det finns tydliga avgränsande element såsom alléer längs vägarna och trädridåer i ägo gränserna. Landskapet upplevs som relativt storskaligt och utan någon tydlig riktning.

Det avgränsade området som är lämpligt för vindkraftsetablering domineras idag av två redan uppförda vindkraftverk. Utöver dessa finns inga tydliga landmärken, utan det är gårdsmiljöer och vegetationen som man orienterar sig efter.

Allmänna intressen

Det finns inga utpekade allmänna intressen som utgör potentiell konflikt med en vindkraftsetablering.

Potentiella konsekvenser

Ytterligare vindkraftverk i området som är större än befintliga vindkraftverk kan medföra att anläggningen ger ett rörigt intryck med olika rotationshastighet och höjd över marken.

Det finns risk för att ytterligare verk vid denna anläggning gör det svårt att acceptera en större vindkraftsanläggning i område 1, som har en större potential.

Riktlinjer för utformning

Området innehåller redan två verk. Området kan möjligen rymma ett verk till. Samtidigt ligger området mitt emellan ett område med stor potential för vindkraftsetablering och en redan byggd anläggning med tre verk i Ystads kommun. En anledning till att placera ytterligare verk här skulle vara att koppla samman de olika områdena så att samtliga verk läses ihop som en grupp. Konsekvenserna av en sådan större anläggning kräver dock noggrann utredning för att se hur boendemiljöerna påverkas och om landskapet tål en anläggning av den digniteten. Ytterligare vindkraftverk i området bör ha samma tornhöjd och rotationshastighet som befintliga verk.

Vid etablering av vindkraft i mer än ett av område 1-3 bör påverkan på boendemiljöerna för dem som hamnar mellan två anläggningar särskilt belysas. Området ligger mindre än 1 km från Ystads kommun och samråd med grannkommunen måste ske vid vindkraftsetablering i området.

Figur 21-22. Karaktärsbilder område 2.

6.3 Område 3

Landskapsbild

Området tillhör det sydsånska backlandskapet och utgörs av en åker vid gränsen till Ystads kommun. Landskapsrummet är litet och väl avgränsat. Det omgärdas av skogsdungar åt norr, öster och söder och det finns två befintliga vindkraftverk strax väster om området, samt tre vindkraftverk i Ystads kommun, strax sydost om området. Avståndet till dessa båda anläggningar är mindre än en kilometer.

Allmänna intressen

Den norra delen av området (3a) har inga motstående intressen. Den södra delen (3b) ingår i en regionalt värdefull kulturmiljö; Västra Nöbbelöv-Marsvinsholm-Bergsjöholm. En vindkraftsetablering kan komma att påverka kulturmiljövärdena. I vilken grad samt huruvida detta är acceptabelt eller inte får avgöras vid en eventuell vindkraftsfrågan.

Potentiella konsekvenser

Vindkraftsetablering i området riskerar att läsas samman med befintliga vindkraftverk i området, vilket för de boende i området kan ge en närmiljö som domineras av vindkraft. Likaså riskerar landskapsbilden att bli orolig av olika vindkraftsanläggningar med olika stora vindkraftverk och därmed rotationshastighet. Miljövinsten med två uppförda vindkraftverk bedöms inte så stor att den uppväger de möjliga negativa konsekvenser en etablering i området kan leda till. Krav måste ställas på en eventuell förfrågan i området att redovisa att den totala påverkan på landskapsbilden blir acceptabel.

Riktlinjer för utformning

Närheten till befintliga vindkraftverk gör att etablering av nya verk måste ses som ett tillägg till de redan uppförda och de bör utformas så att de läses samman som en grupp istället för enskilda verk. Området rymmer maximalt ett vindkraftverk.

Figur 23-24. Karaktärsbilder område 3.

6.4 Område 4

Landskapsbild

Området ligger mellan Rydsgård och Skivarps, precis i utkanten av det sydsvenska backlandskapet och gränsar mot Söderslätt. Landskapet är böljande och utgörs av åkermark med inslag av trädgångar, vilket ger ett mosaikartat och variationsrikt intryck.

Inom det för vindkraft avgränsade området finns det högst liggande partiet i östra delen (4a) och härifrån riktas vyerna främst söderut. Marken sluttar åt väster och söder och ungefär mitt genom området löper ett mindre vattendrag. Väster om detta finns ett lågt liggande landskapsrum (4b) som avgränsas av höjden i syd och sjön i norr. Skalan är här mindre än på det högre liggande partiet. Det löper en telefonledning genom området.

Allmänna intressen

Det finns fornlämningar inom området. Vattendraget och dammen har en strandskyddad zon, som en vindkraftsetablering behöver ta hänsyn till. Det avgränsade lägre liggande landskapsrummet i område 4b ingår i ett kulturmiljöområde som utpekats som särskilt värdefull, nämligen Hasslarp-Bösarp-Örsjö-Torsjö-Skivarps. Vindkraftsetablering kan utgöra en konflikt med detta intresse. Försvarsmaktens intressen påverkar möjligheten att etablera vindkraft i området. Eventuell lokalisering ska ske i nära samråd med försvarsmakten.

Potentiella konsekvenser

Den östra delen av området är storskalig och har ett mosaikartat uttryck. Vindkraft bör kunna inordnas i detta landskap och verken kan fungera som landmärken som människor kan orientera sig efter. På det lägre liggande partiet kan dock vindkraftverk komma att dominera utblicken över dammen då man färdas utmed vägen söderut mot Skivarps. Vindkraftverk kommer också att medföra en kontrast mot det småskaliga landskapet. Denna del bedöms därför ur landskapsbilda- och kulturmiljösynpunkt som känsligare för vindkraft.

Riktlinjer för utformning

Området 4a ses som lämpligt för vindkraftsetablering i och med dess storskalighet och variation. Området bör tåla en etablering av en grupp av verk, men den bör utformas efter topografin. Vattendraget är strandskyddat och en vindkraftsanläggning kan gärna avgränsas till den östra sidan om vattendraget. Området kan teoretiskt sett rymma maximalt fyra vindkraftverk. Område 4b bör inte exploateras i första hand. Om det blir aktuellt för etablering bör noggranna studier visa att kulturmiljövärden och landskapsbilden inte påtagligt skadas. Delområdet kan teoretiskt rymma ett-två vindkraftverk. Det får vid en konkret förfrågan avgöras om miljövinster med vindkraftverken motiverar den potentiella skada som kan ske på landskapsvärdena. Området ligger drygt 3 km från Ystads kommun. Samråd bör ske med Ystads kommun. Området ligger 1-1,5 km från tätorten Skivarps. Konsekvenserna för tätorten bör utredas.

Figur 25-26. Karaktärsbilder område 4a respektive 4b.

6.5 Område 5

Landskapsbild

Området ligger precis i utkanten av det sydsånska backlandskapet som just här är relativt starkt kuperat och består mestadels av åkermark med inslag av trädgångar. Området sluttar i norr ner mot en betesmark med mindre våtmarker. I öster finns Örsjö kyrka och sydost finns en högt liggande gravdös. Landskapet är storskaligt men ger ändå en stark rumskänsla i och med att det kuperade landskapet och de inramande trädgångarna.

Allmänna intressen

Området ingår i det regionalt intressanta kulturmiljöområdet Hasslarp-Bösarp-Örsjö-Torsjö-Skivarp.

Potentiella konsekvenser

Etablering av vindkraft inom området skulle kunna leda till att vindkraftverken kommer att dominera landskapsbilden på bekostnad av gravdösen sydost om området och Örsjö kyrka öster om det.

Området ligger nära område 4 och 5. Då ett avstånd på 3-5 km mellan vindkraftsanläggningar ska hållas kan en etablering i området leda till att en eventuell större etablering i annat område inte kan komma till stånd.

Riktlinjer för utformning

Då det är viktigt att bevara nuvarande landmärken som tongivande landskapselement bör vindkraftsetablering i första hand undvikas i området. Vid en eventuell etablering bör vindkraftsanläggningen utformas utifrån närheten till gravdösen och kyrkan. Området kan teoretiskt sett rymma maximalt ett vindkraftverk.

Området ligger mindre än 1,5 km från Rydsgård. Konsekvenserna för tätorten bör utredas.

Figur 27-28. Karaktärsbilder område 6 sett från norr och sydost.

6.6 Kvarstående frågor att utreda

Områdena som beskrivits ovan bedöms vid en översiktlig analys vara intressanta för vindkraftsetablering. Det finns dock en del frågor kvar att utreda för att kunna avgöra om vindkraftverk kan etableras i områdena.

Försvarsmakt, Luftfart och radio- och telekommunikation

Vindkraftverk kan störa såväl luftfartens verksamhet vid Sturup som andra radio- och telekommunikationssystem. Likaså kan Försvarsmaktens intressen påverkas. Vid varje konkret utbyggnadsplan behöver därför samråd ske med aktörerna inom dessa områden.

Miljö- och riskfrågor

Påverkan på närboende kan bedömas först då det finns förslag till vindkraftsetableringar. Då det finns förslag till antal verk och placering av dessa kan ljud- och skuggberäkningar utföras för bebyggelsen nära vindkraftverken. En samlad bedömning av hur närboende kan komma att påverkas behöver göras. I denna ingår förutom ljud- och skuggstörningar även den förändrade landskapsbilden.

Viktiga aspekter att lyfta är anläggningens placering i förhållande till bostadshuset och eventuell uteplats, topografi och vegetation som kan göra att vindkraftverket upplevs annorlunda eller kanske t.o.m. skymms.

Länsstyrelsen har rekommenderat att en sådan samlad bedömning görs för boende inom 1 km från en anläggning. Forskning på hur ljud från vindkraftverk påverkar närboende bekräftar att även andra faktorer som en förändrad landskapsbild påverkar upplevelsen av ljudstörningen. Risken att störas av vindkraftljud är större om man ser vindkraftverket från sin bostad. Ju större del av synvinkeln som upptas av vindkraftverket desto större störning kan förväntas. Detta innebär att ett högt vindkraftverk kräver ett större avstånd till omgivande bebyggelse oavsett ljudnivå och skuggbilder.

Flora och fauna

Områden med känsligt fågelliv bör identifieras. Forskning kring vindkraftens påverkan på fågellivet tyder dock så här långt på att fåglar kan anpassa sig till vindkraftsetableringar. Fladdermöss verkar dock ha svårare för att undvika vindkraftverken och kolliderar i större omfattning än fåglar med vindkraftverk. Områden med unikt och känsligt fågelliv och rik förekomst av fladdermöss bör undantas tills säkrare bedömning kan göras. Det finns ingen indikation på att övrigt djurliv påverkas av vindkraftsetablering. När det gäller känslig vegetation bör sådan kunna undvikas genom att det inför detaljlokalisering görs en inventering av växtlivet på platsen. Ofta kan en platsjustering av vindkraftverken göra att konflikt med värdefull vegetation kan undvikas.

Landskapsbild

Utförligare landskapsanalys behöver utföras då en konkret vindkraftsetablering föreslås. Syftet med analysen är dels att bedöma anläggningens konsekvenser, dels att förebygga negativa konsekvenser genom att anpassa vindkraftsanläggningens utformning till landskapets förutsättningar. Utformningen påverkas dock även av andra faktorer som intresset hos markägarna och optimeringen av elproduktionen.

Fotomontage behöver tas fram för att redovisa hur vindkraftsanläggningen kan se ut från strategiska punkter och välfrekventerade stråk i kommunen. Den sammanlagda påverkan på landskapsbilden med alltfler vindkraftsanläggningar inom och utanför kommungränsen behöver också bedömas vid prövningen av en ny anläggning.

Fornlämningar

Förekomsten av fornlämningar behöver utredas i samband med en konkret vindkraftsetablering

6 OMRÅDEN MÖJLIGA FÖR VINDKRAFT

Påverkan på motstående intressen

Vid en konkret etablering kan en fördjupad bedömning av konsekvenserna på motstående intressen behöva göras. Detta gäller särskilt i de områden som ovan bedömts som möjligen lämpliga för vindkraft.

Påverkan under byggtid

Vid prövningen av anläggningarna behöver även den lokala påverkan under byggtiden bedömas. T.ex. behövs ytor för att hantera den byggkran som krävs för att uppföra vindkraftverket. Resultatet kan bli att byggnation bör ske under en viss tid under året eller att platsen för vindkraftverket eller dess kringutrustning behöver justeras något för att undvika negativa konsekvenser.

Projektekonomiska frågor

För att kunna avgöra EN anläggnings förutsättningar behöver även mer detaljerad information om vindförhållandena på platsen. Vindkraftsexploatören behöver ta reda på förutsättningarna för t.ex. grundläggning och anslutning till elnätet samt behovet av ställverk och transformatorstationer.

7 OMRÅDEN OLÄMPLIGA FÖR VINDKRAFT

7.1 Motiv till bedömning

Nedanstående tabell visar en sammanfattande bedömning över de områden som anses olämpliga för vindkraftsetablering. Områdesbeteckningar hänvisar till kartan på sid. 32.

Omr.	Motstående intressen	Bedömning
a	Ri friluftsliv 4 kap	Området har stora friluftslivsvärden och delar av området pekas i översiktsplanen ut som ett område där tystnaden är viktig att bevara. Vindkraft bedöms därför som olämpligt i området.
b	Ri friluftsliv 3 kap Ri friluftsliv 4 kap	Området har stora friluftslivsvärden och utgör riksintressen enligt både 3 och 4 kap MB. Friluftsvärdena ligger till stor del i upplevelsen av ostörd natur. Området är dessutom litet och skulle möjliggöra endast ett enstaka verk. Miljövinsten med vindkraft bedöms inte i detta fall överväga den påverkan som kan ske på friluftslivsvärdena.
c	Ri friluftsliv 4 kap Värdefull kulturmiljö (regional)	Värdefull kulturmiljö (regional). Området ingår i ett regionalt värdefullt kulturmiljöområde, som vindkraft dock kan vara möjlig att anpassas till. Området har stora friluftslivsvärden och i översiktsplanen lyfts områdets potential för att utveckla friluftslivsvärdena. Vindkraften bedöms påverka dessa friluftsvärden negativt.
d	Ri friluftsliv 4 kap Ri friluftsliv 3 kap Landskapsbildsskydd	Området är skyddat pga den vackra landskapsbilden. Ny bebyggelse inom sådana områden ses restriktivt och kräver särskilt tillstånd av länsstyrelsen. Vindkraftverk som påverkar landskapsbilden på långa avstånd bedöms som olämpliga. Området har stora friluftslivsvärden och gränisar dessutom till ett i översiktsplanen utpekat område där tystnaden är viktig att bevara.
e	Ri friluftsliv 4 kap Ri natur	Området har liknande värden som h. Samtidigt är området litet och kan inte rymma många vindkraftverk. Det ligger dock nära ett större lämpligt vindkraftsområde. Till följd av värdena och närheten till lämpligare områden bedöms området som olämpligt för vindkraft.

Omr.	Motstående intressen	Bedömning
f	Ri friluftsliv 4 kap Ri friluftsliv 3 kap Landskapsbildsskydd	Området ligger nära två befintliga verk inom kommunen och även nära en anläggning inom Ystads kommun. Att uppföra vindkraftverk på denna plats skulle ur landskapsbildssynpunkt därför vara olycklig.
g	Ri friluftsliv 4 kap Ri natur	Området är litet och ligger just utmed E6. Då skyddsavstånd krävs till vägen skulle troligen enbart ett verk kunna uppföras inom området. Området bedöms därför som olämpligt.
h	Ri friluftsliv 4 kap Ri natur	Området är litet och ligger nära ett annat område som är lämpligt för en större vindkraftsanläggning. Detta område som bara kan rymma ett verk bedöms som olämpligt då krav på mellanrum mellan anläggningar gör att ett av områdena behöver prioriteras. Området ligger mindre än 1,5 km till tätort.
i	Ri kustzon Ri kulturmiljö	Området är olämpligt ur kulturmiljösynpunkt. Det är dessutom litet och skulle maximalt kunna rymma två vindkraftverk.
j	Ri kustzon Ri kulturmiljö	Samma bedömning som för område j.
k	Ri kustzon Ri kulturmiljö	Området är stort men olämpligt för vindkraft pga de känsliga kulturmiljövärdena. Området ligger dessutom inom riksintresset kustzon, vilket anger att helhetsvärdena i landskapet är höga. I översiktsplanen pekas området ut som ett område med utvecklingspotential för såväl rekreation som turism. Helhetsvärdena gör att området bedöms som olämpligt för vindkraft.
l	Ri kustzon Ri kulturmiljö Ri friluftsliv Landskapsbildsskydd	Området har mycket stora värden och såväl kulturmiljövärdena och landskapsbilden bedöms som känslig för vindkraftsetablering. Området ligger mindre än 1,5 km från tätort.

8 REKOMMENDATIONER FÖR HANDLÄGGNING

8.1 Rekommendationer för handläggning

Ny lagstiftning

Den 1 augusti 2009 började en ny lagstiftning om hanteringen av vindkraftsetablering att gälla. För anläggningar där tillstånd enligt miljöbalken krävs, försvinner all hantering enligt plan- och bygglagen. Detta innebär att det inte krävs bygglov för dessa anläggningar samt att kommunen endast i undantagsfall kan kräva att detaljplan upprättas. Kommunen blir remissinstans i miljöbalksärendet och tillstånd får endast meddelas om kommunen tillstyrkt förslaget.

För anläggningar som är anmälningspliktiga enligt miljöbalken krävs fortfarande bygglov men detaljplan kan krävas endast i undantagsfall.

Krav på planläggning

Den nya lagstiftningen innebär att krav på detaljplan kan åberopas endast om verken ska uppföras i ett område där det råder stor efterfrågan på mark för byggnader eller andra anläggningar.

Anmälan eller tillstånd (miljöbalken)

Krav på tillstånd enligt miljöbalken gäller för:

- två eller flera verk där vart och ett av verken, inklusive rotorblad, är högre än 150 meter
- sju eller flera verk där vart och ett, inklusive rotorblad, är högre än 120 meter, och
- varje tillkommande verk som tillsammans med de redan uppförda innebär att man kommer upp till tillståndsgränsen under a) eller b) eller varje verk som uppförs i en redan tillståndspliktig gruppstation

Krav på anmälan gäller för:

- vindkraftverk som är högre än 50 meter
- två eller flera vindkraftverk som står tillsammans,

- varje tillkommande verk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk

Bygglovprövning

För vindkraftverk som inte ska tillståndsprövas enligt miljöbalken krävs bygglov enligt plan- och bygglagen. I bygglovet ska bland annat lokaliseringens lämplighet utredas.

Ta hand om vindkraftspotentialen

En viktig fråga att ta ställning till är hur kommunen ska förhålla sig till markägare som vill uppföra enstaka verk i område som är lämpligt för en större grupp. Markägarens intresse för vindkraftsutbyggnad är ju grundläggande för att en utbyggnad ska komma till stånd över huvudtaget. Ska kommunen då ställa krav på redovisning att en vidare utbyggnad är möjlig? Vill kommunen ställa krav på att exploatören redovisar att den tilltänkta anläggningen inte suboptimerar utbyggnaden genom att omöjliggöra en större anläggning i närheten? Ett sätt att hantera frågan kan vara att vid detaljplanläggningen säkerställa att områdets totala potential för vindkraftsutbyggnad läggs fast i detaljplanen, även om den mest närstående exploateringen endast utnyttjar en del av detaljplanen.

Förfrågan om uppförande av enstaka verk kan även komma utanför lämpliga och möjliga områden. Tillstånd till dessa bör inte ges om de kan hindra en större etablering inom ett lämpligt område. Det ligger även en extra stor bevisbörda på exploatören att inom olämpliga områden redovisa att motstående intressen inte kommer att påverkas negativt av vindkraftsanläggningen.

Kommunen bör neka bygglov för nybyggnation av bostäder inom områden som är lämpliga för vindkraft. Redovisade områden som lämpar sig för vindkraft är relativt små och vindkraftsintresset bör väga tungt inom dessa. Bostadsutbyggnad kan ske på andra platser i kommunen.

Uppköp av bostadshus för att möjliggöra vindkraftsutbyggnad rekommenderas inte av kommunen. Kommunens övergripande mål är att bibehålla en levande landsbygd med utskiftade bebodda gårdar.

Redovisning av sammanlagd påverkan

Vid bygglovprövning av en vindkraftsetablering behöver den samlade störningen för närboende beskrivas. Det räcker inte att separat redovisa ljudpåverkan, skuggalstring och landskapsbild, utan den sammanlagda effekten av dessa konsekvenser bör beskrivas så långt som möjligt. Det är skillnad på om en boende från sin uteplats där man sitter på sommarkvällarna har ett vindkraftverk i sydväst-västlig riktning, och samtidigt har 40 dBA ljudnivå, eller om vindkraftverket är placerat i norr där de boende mer sällan vistas. Med närboende avses bostadshus inom 1 km från anläggningen. Vid en stor anläggning kan en större krets beröras. Kommunen rekommenderar ett minsta avstånd på 600 m mellan enskilda bostadshus och vindkraftverk. Verkens höjd, inklusive rotorblad får inte överstiga 100 meter.

Samordning med närliggande vindkraftparker

En fråga som dykt upp under senare tid är behovet av samordning av intilliggande ansökningar om att få bygga vindkraftverk. Det bör ställas krav på att vindkraftgrupperna antingen ligger tydligt åtskilda, dvs. minst 3-5 km mellan grupperna i ett öppet landskap, eller att de samordnas till en samlad väl avgränsad grupp. Ett problem som kan uppstå i samband med närliggande grupper är att de är i olika fas med varandra och att en exploatör kan tvingas "vänta in" en annan exploatör eftersom Länsstyrelse och kommun ofta vill se en samlad bild av hela etableringen.

Gårdsverk, enstaka verk

Med gårdsverk avses i denna policy enstaka verk som är lägre än 50 meter. För dessa krävs ingen anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken.

De kräver dock bygglov, så länge turbindiametern inte understiger tre meter, kan falla över fastighetsgränsen eller är fästa vid en byggnad.

Bygglov för gårdsverk och enstaka verk prövas av kommunen i varje enskilt fall.

Mellankommunal samordning

Samråd kring vindkraftsutbyggnad behöver ske med grannkommunerna då vindkraftsutbyggnad kan påverka såväl landskapsbild som markanvändning på andra sidan kommungränsen. Kommunala planeringsstrategier och konkreta vindkraftsförfrågningar behöver diskuteras med angränsande kommuner för att möjliggöra en lämplig vindkraftsutbyggnad.

Landskapsbild

Kommunen bör vid handläggningen uppmärksamma hur förslaget till etablering anpassats till landskapet.

Viktiga aspekter:

- Den totala påverkan på landskapet med föreslagen och redan befintliga vindkraftsetableringar i landskapet ska redovisas.
- Grupper av vindkraftverk förordas. Enstaka verk bör inte uppföras.
- Liknande vindkraftverk i en anläggning. Alla verk i en anläggning bör vara av samma storlek så att de har samma rotationshastighet. En blandning av små och stora verk som roterar olika fort ger en orolig bild.
- Tillräckligt stort avstånd mellan anläggningarna. 3-5 km bör hållas i ett huvudsakligen öppet landskap för att anläggningarna ska uppfattas som avgränsade grupper.
- Anläggningens skalrelation till landskapselement. Hur är vindkraftverken placerade i förhållande till kyrkor, skogsdungar, gårdar etc. Kräv visualiseringar från viktiga utsiktsplatser, rörelsestråk, boendemiljöer.

8 REKOMMENDATIONER FÖR HANDLÄGGNING

- Landskapsrum. Det är oftast en fördel om en vindkraftsanläggning står i ett och samma landskapsrum. Detta ger anläggningen en förankring i landskapsbilden.
- Avstånd mellan vindkraftverk i gruppen. Det är ur estetisk synvinkel oftast en fördel om vindkraftverken placeras med inte alltför stora avstånd. Fem rotordiametrar anges ofta som ett lämpligt avstånd. Ibland medför markägarfrågor och vindoptimering dock att det inte är möjligt att placera vindkraftverken så tätt som vore önskvärt ur landskapsbildssynpunkt.
- Ingen reklam bör tillåtas på vindkraftverken.

9 REFERENSER

Bevarandeplan för Natura 2000-område Hästhagen. Länsstyrelsen. 2005-12-16.

Det skånska landsbygdsprogrammet, Skåne i utveckling 2007:10, Länsstyrelsen.

Kulturmiljöprogram för Skåne, www.m.lst.se.

Luffartens intressen i den fysiska planeringen. Luftfartsstyrelsen, 2006-09-27.

Miljövänlig el med vindkraft - åtgärder för ett livskraftigt vindbruk. Prop. 2005/06:143. Näringsdepartementet. 2006.

Planering och provning av vindkraftsanläggningar, 2003, Boverket.

Strategi för en hållbar utveckling i Skurups kommun. Lokala miljömål och miljöhandlingsprogram 2007-2012.

Översiktsplan för Skurups kommun. Samrådshandling 2008.

Skånes kustområden - ett nationallandskap. Skåne i utveckling 2001:35. Länsstyrelsen i Skåne län.

Vindkraftshandboken, Boverket d nr 2323-3518/2007.

www.m.lst.se

www.energimyndigheten.se

www.konsumentverket.se

